

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXX.

7. KVĚTNA (MAY) 1938.

ČÍSLO (NO.) 928.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.
... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:
"ČESKÁ ŽENA"
1611 S. 11th Street St. Louis, Mo.

Květen - May

1. Neděle - Filip a Jakub, ap. Jeremiáš
2. Pondělí - Sigmund; Athanas; Cyriak
3. Úterý - Nalez. sv. Kříže; Antonína.
4. Středa - Josef, ochr. a p. C.; Monika
5. Čtvrtek - Pius V., ppž.; Anjelus.
6. Pátek - Benedikta; Lucius.
7. Sobota - Stanislav; Albert; Juvenal.

Ach tak. Paní Gruberová a Nováková se baví o svých mužích. — "Můj muž neumí hrát v karty," stěžuje si paní Nováková. — "To buďte ráda." — "Ale když on přes to hraje."

Zkušený. Starý cestující: "Kolego, nikdy se nepokoušejte novomanželce prodat naučný slovník." — ??? — "Každá si myslí, že její muž ví všechno na světě."

Mladí jako staří. Naši pradědečkové ještě nevěděli, nač jsou popelníčky: "A vnukové to už nevědí," myslila si zoufalá domácí paní, která prohlížela po domácí zábavě koberce a ubrusy.

Co je největší ukrutnost? — Kterési školní noviny daly otázku: "Co je největší ukrutnost?" Mezi jinými došla i tato odpověď: "Přeje-li někdo učiteli, který má ženu, tři děti a šest set korun měsíčního platu, dobré chuti!"

Na vojně. "Řekněte mi, vojine Kvasničko, kdo může rušit rozkaz pana poručíka?" — "Pan kapitán, poslušně hlásím, pane plukovníku." — "A kdo může zrušit rozkaz pana kapitána?" — "Paní kapitánová, pane plukovníku."

To je nejisté. "Když si mne vezmeš, tak tě budu nosit na rukou a každé sebemenší přání ti splním." — "To je krásné, ale kdo mi splní ta velká přání?"

Rekord. Jeníček: "Heč, má obrázková kniha je hezčí než tvá!" — Karlíček: "Co z toho — ale můj tatínek má uniformu a tvůj nemá žádnou!" — Jeníček: "To je toho — zato můj tatínek si může sundat vlasy a tvůj ne;"

Jednoduché východisko. Paní Jiřina naříká: "Rudolfe, já nemohu opravdu již vyjít v tomto kabátě. Každý jej v ulici zná." "Dobře," povídá její manžel, "tak se prostě přestěhujeme."

Vděčný zákazník. — "Vážená redakce! Ve čtvrtek jsem ztratil velmi cenné zlaté hodinky a ztrátu jsem ihned oznámil insertem ve Vašem časopise. Včera jsem

je našel doma ve své druhé vestě. Bůh žehnej Vašemu časopisu! Váš vděčný B. Gray."

(Definice (americká, prosím).) Žena je tvor, který se protáhne v krámě mezi hromadami křehkého zboží uličkou, sotva 40 cm širokou, aniž by o co zavadila, ale když jede autem domů, urazí dveře u čtyřmetrového vjezdu do garáže.

Kavárenský rozhovor. "Prosím tě, co se díváš tak upřeně na věšák? Myslíš, že ti někdo vymění kabát?" — "Jistota je jistota." — "Já se tam nedívám." — "U tebe to už není nutné. Tvůj kabát zmizel před půl hodinou."

Velmi cenná premie ZDARMA!

"Povídka mého života" . . .

napsaná továrníkem Fr.
Vlčkem z Cleveland, O.

Kniha tato není žádný suchý životopis, je to zajímavý román. Je to pravdivá povídka českého přistěhovalce, který zvítězil nad mnohými a těžkými překážkami, které mu neznámá země v cestu kladla, avšak svou pracovitostí a rozhledem domohl se úspěchu a uznání.

Jsou to vlastně dějiny nás všech, jenom že mnohý z nás padl a jen některý se vyšvihl v tom těžkém životním zápase zde v cizině.

Každý si tuto krásnou a poučnou knihu rád přečte. Je o 365 stranách, ilustrovaná a má kupní cenu více než \$1.00.

DOSTANETE ji ZDARMA, KDYŽ NÁM ZÍSKÁTE NOVOU ODBĚRATELKU "ČESKÉ ŽENY" - A TO NEJEN VY, ALE TÉŽ I NOVÁ ODBĚRATELKA "ČESKÉ ŽENY".

Pokuste se tedy získat nové čtenářky. čímž nám usnadníte vydávání a zlepšování Vašeho oblíbeného časopisu. Chcete-li jinou knižní, rovnocennou premii, pak pište na adresu:

ČESKÁ ŽENA

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXX.

ST. LOUIS, MO., 7. KVĚTNA (MAY) 1938.

ČÍSLO (NO.) 928.

Měsíc máj je zasvěcený Panně Marii.

Nejkrásnější měsíc v roce - máj je zasvěcený Královně nebes, blahoslavené Panně Marii. V celém katolickém světě konají se k Její úctě májové pobožnosti, při nichž výmluvní kazatelé přednášejí zbožným čtenářům Mariánským především o ctnostech, jimiž se skvěla Panna Maria.

Nejkrásnější a následování hodné ctnosti blahoslavené Panny Marie byly: Čistota, pokora, poslušnost a dobrosrdečnost. O těchto ctnostech, milé čtenářky, budeme v tomto článku krátce rozjímat.

Panna Maria vynikala čistotou. Srdce její zůstalo vždy čisto jako paprsek slunce, žádná nečistá myšlenka a nižádná nedovolená žádost ho neposkvřila. Vizme, jen její úzkostlivé rozpaky, když nebeský posel k ní v Nazaretě přichází a poselství, jakého dosud nikdo nikdy nenesl a neponese, jí sděluje. Slyší, že má být matkou Syna Božího, ale strachuje se a váhá . . . Je to sice veliká čest, která se mi prokazuje, ale já ji přijmouti nemohu, neboť jsem slíbila Bohu, že zachovám ustavičné panenství. A teprve, když slyší, že ty dva poklady se nevyklučují, že mohou zůstat vedle sebe, že spanilé panenství zázračně spojeno bude se vznešeným mateřstvím, svoluje.

Přistupte sem, dívky a manželky, pozorujte, slyšte a učte se! Zadívejte se na ten vzor, dobře si jej vštípte v paměť a řiďte se jím! Kéž nebyl dán nadarmo! Kdykoliv se klekání zvoní, rozpomeňte

se na tu událost v Nazaretě a zároveň zadívejte se i do vlastního srdce!

Druhá vlastnost, která se nám na blahoslavené Panně zvláště jeví, jest **pokora**. Anděl k ní přichází, kloní se jí a pozdravuje ji. Jaká to čest! Jak by mnohá hrdě vztýčila hlavu, kdyby se jí cti té dostalo! Ale Panna úzkostlivě kloní hlavu ještě níže. Slyší, že má být matkou Syna Božího, že jí bude Bůh matkou zvatí, že má přijmouti výsady plynoucí z tohoto vzácného mateřství, a ani tak velké věci nemohou její pokory zviklati. Cítí, že vyrůstá nad všechny ženy, že převyšuje závratnou výší všechny lidi, že stává se vyšší andělů, že blíží se až k samému Bohu, a přece s jejími rtů splývá jen pokorné slovo: "Ať, já dívka Páně". Ze svého povýšení nepřikládá ani nejmenších zásluh sobě, ale velebí jen Boha, jeho moc uznává a jemu děkuje.

Právem o ní praví svatý Vavřinec: "Marie jest branou nebe, prostředkyní mezi Bohem a lidmi - a přece jest pokorná? Ano, Maria jest matka našeho Spasitele, choť Boha, královna celého nebe a celé země - a přece jest pokorná".

Učme se od ní této ctnosti! Duch pýchy ovládnul srdce jednotlivců i celých společenských tříd a působí rozvrat. Chce-li dosíci naše společnost klidu, musí pěstovati pokoru, jednotlivci i celé třídy musí se jí učit. A nejlepší její učitelkou jest Maria, protože učí názorně. Náš svět potřebuje jasného

vzoru jako soli. Svatý Augustin napsal, že **pokora jest základem všeho, a že bez ní každá stavba se sřítí**.

Třetí ctnost, kterou Panna Maria zvláště vyniká, jest **poslušnost**. Slyší podivnou zvěst, kterou jí anděl vyřizuje, a vyslechnuvši, jaká jest vůle Boží, neodmlouvá, netáže se, nevzpírá se, nýbrž oddaně se podrobuje řkouc: "Staniž se mi podle slova tvého". Nechce předpisovati, nechce ničeho na rozkazu měniti, nýbrž přijímá jej v plném rozsahu a bez výhrady.

Když císař Augustus vydává rozkaz o sčítání lidu, Marie nastupuje cestu k Betlému, kolébce svých předků.

Ač čistá, jde s dítětem do jerusalemského chrámu k očišťování, poslušna jsouc zákona.

Prchá do Egypta, když anděl káže, a vrací se hned do vlasti, když anděl oznamuje, že nebezpečí pominulo.

Naše doba zvláště by se měla na tento vzor zadívat. Kde kdo nařiká na neposlušnost, autorita se necítí, příkázání Božská i lidská se zanedbávají. Slova "staniž se podle slova tvého" jsou skoro už jen výjimkou - pravidlem se už skoro stalo, že každý dle své hlavy jednati chce. Cizímu slovu, cizímu rozkazu se vzpírají, svou vůli a svá přání uplatniti chtějí. Maria, pomoz!

Konečně nemožno mlčením pomínouti ještě jedné ctnosti, které se na Marii obdivujeme a která činí nám ji zvláště milou. Je to její **dobrosrdečnost**. Pojdme na svat-

bu! Zalet'me duchem až tam do Kany v Galileji a pozorujme, co se tam děje. Vidíme, že novomanželé i hosté radují se posvátnou radostí. Však ženich pojednou jeví rozpaky - dochází víno. Jak jen vše dopadne? Má hostům říci, že už víno došlo? Nálada byla by zkalena. Jeho nesnáze vystihuje Maria, a srdce její už jest rozhodnuto. Její šlechetná duše nemůže snést cizího zármutku. A proto naklání se s prosbou ku svému Synu, a Syn pomáhá.

Naše doba by měla velmi pilně chodit k Marii do školy a učit se od ní. Ve světě jest všude plno bídy a nedostatku, a málokdo si uvědomí, že někteří "nemají". Nemají chleba, nemají šatu, nemají příbytku, a necitelný svět si jich nevšímá. Heslem naší hmotářské doby jest "jen když já mám, do druhého mi nic není".

Nechod'me s tímto světem, nechceme-li býti s ním odsouzeni. - Následujme raději dobrotivou Matku, pomáhejme, kde a jak můžeme, a dokazujme, že v nás dobrý cit nevymřel. - Následujme Pannu Marii v jejích ctnostech zde na zemi a budeme moci ji jednou následovati i do její slávy.

Kytíčka Ježíškovi.

V naši zahrádce rostou květiny:
růže, fialky a konvalinky;
půjdu tam, půjdu, —
trhat' je budu.

A z těch kvíteků nejlepší vyndám,
je do kytíčky pěkně urovnám; —
a pak tu kytku
pošlu Ježíšku.

Budu se potom pobožně modlit',
svého Ježíška uctivě prosit':
"Přijmi, Ježíšku,
tuto kytíčku!"

Ježíšek miluje maličké dítky
a proto přijme ty krásnické kvítky,
i dá mně za to
vice — než zlato.

Kratička modlitba.

Pane Bože, zachovej
naše oseníčko,
ke žni hojně požehnej
zlaté obilíčko;
před zlobou nám ostříhej
i před ohněm střechy;
dlouhým věkům dochovej
všecky věrné Čechy!

F. L. Čelakovský.

Hory a propasti

Napsala Vlasta Javořická.

Když Dittrichovi odjížděli do Prahy, vybídl doktor Dittrich paní Řehořovskou, aby jela s nimi. — "Jsi tu sama," pravil jí přívětivě, "a my tam oplýváme místem. — Dášince bude veseleji a ty si zvykneš na Prahu. Praha je krásná a jaká teprve bude, až se válka ukončí." Slibně a významně se usmál.

"A války je už na krátko. Domnívám se, že do Nového roku budou doma i ti, co jsou nezvěstní," dodal.

Paní Kremrová při loučení plakala a teď mu vděčně stiskla pravici: "Kéž byste mluvil pravdu! — Aby vám Pán Bůh za to požebral!"

Paní Řehořovské velmi zalichotilo pozvání jejího zetě, ale nepřijala je.

Zatím ne, jak povídala. Je příliš zvyklá na venkově a dokud ještě trochu vidí, pobude tu v blízkosti drahého hrobu a vzpomínek.

Za léta svého vdovství již si zvykla na ponížení prvních časů a již ji nebolelo, že přestala býti paní továrníkovou a stala se jen bezvýznamnou paní Řehořovskou. Již tomu přivykla a pak je to přece její město a rodiště jejích dětí.

"Však mne zase navštívíte," povídala, aby potěšila sebe i dceru, "a budete-li mne chtít za kmotru, teprve se k vám rozjedu."

Byla také příliš zvyklá Radmile a stýskalo by se jí bez povídání o Alexovi, v němž toto vadnoucí děvče bylo tak vytrvalé a neúnavné.

Potom Dittrichovi odejeli a v domečku zavládlo bývalé ticho, je muž byli všichni zvyklí a nejvíce jim lahodilo. — —

Potom již to všechno vrcholilo. Ubozí vojákové měli vždy menší a menší příděl chleba, docházelo na prádlo a pláště, nebylo bot; rekvisice byly vždy úpornější, vojákové již byli přebraní, polomrzáci . . . a invalidé, všichni do nekonečna byli přehlíženi a posláni znova do fronty.

Když ubírala se taková "marška" s hudbou na nádraží, bylo to k smíchu i pláči.

To již nebyli muži jako stromy v lese, to byl již pouze mužský potěr. Malí, větší, křiví a přihrblí, polohloupí a šilhaví, bezvousí a vousatí . . . a klopýtali při hudbě, jak se jim dalo.

Doktor Dittrich se díval z okna a říkal své choti:

"Už melou z posledního a události zrají, dějiny pokračují s neúprosnou přesností. Uvidíš, že to již dlouho nepotrvá."

Paní Daniela byla šťastná, tolik šťastná; že se bála, že si snad tak mnoho spokojenosti nezasloužila.

Muž byl k ní jemný a ušlechtilý, ctil ji a vážil si jejího mládí i její inteligence a byl pevně přesvědčen, že dítě, které přijde a bude jí bližší, neodstrčí a neobere ty po nebožce o její lásku.

Daniela byla ve svých citech poněkud upjatá, ale přirozená a doktor ji už znal.

Měl radost z její krásy, její duše a ze všeho, co mu s ní přišlo. A měl konečně radost i z toho, co se teprve narodí a přijde.

Věděl, že i druhá chot' má právo na vlastní dítě a byl i značně na to pyšný, že v dosti pokročilém věku bude mít ještě zdravého potomka.

Daniela byla teď velmi dobro-

činná, neboť jí připadalo, že se sluší, aby ze svého štěstí, blahobytu a přebytku platila také nějakou daň. Aby jí platila ostatním, kterým tolik štěstí dáno nebylo.

Tak cítí a jedná snad každá žena, o níž zavádilo skutečné a čisté štěstí, neposkvrněné lakotou, nebo jinými ohavnými hříchy.

Od "Českého srdce", jehož se stala nadšenou funkcionářkou, — vzala si na denní zaopatření dvě chudíčky děti a často docházela do nemocnice, aby tam podělovala vojáky ovocem nebo pečivem a vlídnými úsměvy.

Nebyla to ani zubní párátka, ani klosetní papír, co jim ochotně přinášela a co jim prý nosily jiné a vznešenější dámy, jak tyto dobrotelky humorně líčí známý Švejk, ale opravdu užitečné věci pro nasycení a pochoutku.

Někdy brávala s sebou děti, aby viděly utrpení a bídu nešťastných; někdy chodila sama a ponořovala se v hluboké úvahy.

Jednoho podzimního dne navštívila také vinohradskou vojenskou nemocnici; nesla balík pečiva a v brašince sametem vyložené měla překrásná jablka. —

Zastavila se tu a tam, zde ležel voják s amputovanou nohou; — smutnými očima se díval na krásnou paní, — jejíž obličej zastíral světlý závoj, a opětoval její úsměv, tam po těžkém utrpení se zotavoval voják s vousatou tváří, vyhublou až do kosti. Měl těžké, vnitřní zranění a lékaři ještě před týdnem o něm pochybovali.

Jinde ještě mezi životem a smrtí tápal mladý hoch.

Měl prostřelená střeva a těžký zápal pobřišnice usiloval o jeho bytí. — Nad tím se Daniela pozastavila, snažíc se říci mu pro účtchu několik potěšujících slov.

Ve dveřích druhého pokoje potkala paní inspektorovou Konopáčkovou. . . .

Pozdravily se několika frázemi a známá ta paní Danielu vybídla, aby navštívily také důstojnické oddělení, že tam posledně viděla těžce nemocného krásného hejtmána. Ráda by zjistila, daří-li se mu již lépe, či zda snad nezemřel.

"Je to marno", povídala obstaroší paní s úsměvem, kritizující sama sebe, "žena už je taková. Hezké mužská tvář ji dojmá i když je stará."

Ubíraly se pak sálem, v němž bylo, dalo-li se v té době o něm hovořit — trochu více přepychu než v oddělení prostých vojáků.

Leželi tam důstojníci. Mladí poručíci, kadeti a různé nižší šarže. I hejtmán se tu a tam mezi nimi lišil vousatou tváří, nebo statným a zatloustlým tělem.

U jednoho z těch se paní inspektorová zastavila.

Protlačila se uličkou mezi postelemi a se zvětšenými zornicemi nemocného se doptávala, jak se mu daří a zda stav jeho se lepší.

Zevnějšek, těžký dech a rozpálené čelo nasvědčovalo jeho skoupým slovům — že není.

Paní doktorová Dittrichová byla tichá, ba velmi tichá. Stála neda-leko lože ani nedýchajíc — nehty zatínala do pelesti postele a ustrnule pohlížela na hejtmána, v jehož obličej se odráželo velké utrpení. —

Bože na nebesích — jak je to možné? — A po tolika letech? — tázala se, silně zblednuvši a mocně se chvějíc.

Paní inspektorová dala nemocnému nějaké ovocné řezy a pohladila mu horkou ruku. Něco mu povídala o brzkém uzdravení — těžce vykouzleným úsměvem mu kynula a šustila dál. —

Daniela zápasila, nepochybovala, že dobře vidí a poznává. — Zda poznává i on?

Pozdržela se poněkud a divné nápady se jí zrodily ve hlavě.

Věru, člověk je nevyzpytatelným tvorem. — Ještě před minutou je přesvědčen, že úplně zapomněl, že sátoval s minulostí, že se všemu jen usmívá a příští minuta zkazí již a rozvrátí vše. — Najednou pozná a zjistí, že stará bolest v něm pouze spala a urážka, hořkost a hněv, to všecko se v něm vzbouří a chce ven. Chce se to, projevít, chce se napít žluči a krve. — —

Najednou v ní cosi vykřiklo a nedalo se již přehlúšit.

Již kráčela za paní inspektorovou, již i její šaty šustěly a podpatky lehce, tlumené šetrností k pacientům klapotaly a přece náhle se obrátila a k pelesti u hejtmánova lůžka znova se postavila.

"Konstantine Wintere — znáte mne?" otázala se kvapně a přítulmeným šepotem. "Pamatujete se na Danielu Řehořovskou?"

Třesoucíma se rukama poodkryla závoj a ukázala mu své krásné oči, které byly jako tenkrát i teď temné a vážné a pouze zřetelněji modravými obloučky podkreslené a dlouhými černými řasami zastíněné.

Nesmírné překvapení a úlek zobrazil se v očích nemocného. — Chvilí se tak zadíval a pak se rychle vzbodil. Podepřel se o loket a vyhrkl s vytřeštěným zrakem:

"Daniela! Da — ni — elal!"

"Ano, jsem to já, kterou jste kdysi, Konstantine, krutě poranil. Velmi krutě, Konstantine. Jste teď také raněn, snad příliš těžce, ale mé poranění bylo mnohem těžší. Léta jsem trpěla a nemohla se zotavit."

Bylo jí po těchto slovech nějak lépe. Zlá radost vyskočila jí z nitra a zamávala v ní rukama.

Ach, ano, i ten nejlepší člověk má v sobě ukrytou šelmu a ta je v každém případě krvelačná. — Někdy zatouží se nasytit a nemůže se ubránit.

Hejtmán sevřel rty a výraz útrapy, snad i tělesné, zkřivil mu tvář.

"Proč jste přišla?" tázal se sklesle. "Jak jste mne zde našla? — Přihlásila jste se jako mé svědomí?"

"Ne", pravila a připadalo jí, že její hlas je řezaný. "Přivedl mne sem osud, který je spravedlivý a pouhá náhoda. Byla jsem právě tak překvapena, jako vy a chtěla jsem vás — již, minouti, aniž bych se vám dala poznati. Nemohla jsem to však připustit. Mám za to, Konstantine, — že v této zkoušce a nemoci účtujete se svým svědomím a tak si myslím, ano, tak si myslím, co jsem to vlastně chtěla říci?" usmála se rozčileně.

"Ano — myslím si, zda na mne ještě někdy vzpomínáte a zda si uvědomujete, jak hrozně jsem pro vás trpěla. Ano, hrozně. Mé srdce bylo jedinou ranou a pelyňkem. A přec, abyste se tak příliš nemoutil, jsem povinna vám říci, že jsem našla muže, který mně všechno nahradil. Mám děti a ještě budu mít — a — a na vás — Konstantine, úplně jsem již zapomněla."

Zasmála se. Bylo to přiškrčené, sevřené, — ale přece jen to byl smích.

Hleděl na ni upřeně, jako by ji zkoumal a pak povídal zahořkle a s neskrývanou bolestí:

"Smějte se, Danielo! I já bych se smál, kdybych mohl a kdyby trest, který mne stihl za to, že jsem vás opustil, nebyl příliš krutý. — Víte, že jsem již rozveden? Oženil jsem se velmi nešťastně. A nejtragičtější je, že muselo to patrně být. To za vás, ale větší vinu měla má matka. Ach ovšem, to vy všechno nevíte."

"Nemělo by to také pro mne ceny" — řekla mu hrdě. — "K čemu pak jaké omluvy?" — Říkám vám, že jsem šťastná — a že si pro mne svědomí činit nemusíte."

Blížili se noví hosté. Vysoký důstojník a dvě dámy. I je zaujal krásný, hejtman s utrpením ve tváři.

Daniela nevěděla, jak Konstantinovi pokynula, spěchajíc za paní inspektorovou, která u dveří mluvila s ošetřovatelkou. Teprve v chůzi si uvědomila, že ji nohy sotva nesou a srdce že jí tak buší, jak toho nebyla pamětnicí. Přímou se potácela a v hlavě měla chaos.

Když vyšly s paní inspektorovou na svěží vzduch, pravila paní inspektorová, nabírajíc dechu a utírajíc si kapesníkem, z něhož čpěla kolínská voda:

"Věru, zde musí mít člověk dobré nervy! — Co je zde bolesti soustředěno, co útrap — a ten krásný hejtman! Věřte, paní doktorová, člověk je zvláštní tvor a žena je hotovou třtinou, jež se klátí tam, kam věje vítr. Že je hejtman takový krasavec, zajímá se o něho téměř každá. Já nemohu pro

něj ani spát. V oddělení prostých, kde umírají zarostlí a staří vojáci, mne to tak nedojímá. Nu, jen se přiznejte, že i vás ten hezký hejtman rozrušil — jste celá bledá a přímo se chvějete. A vidíte, má prý sečtené dny. Hnisají mu plíce a také játra má po těžkém zranění zničená. Sotva pár dnů prý to potrvá."

Šly pak živou ulicí, která svým ruchem nedopustila, aby hovořily dále. Sanitní auta, vojáci, školní děti, auta soukromá, elektriky, těžké povozy a lehké kočáry, — to vše dělalo tak peklý hluk, že by byly neslyšely samy sebe.

Daniela tomu byla povděčná. Nevěděla, jak by s touto repetitivou a přece tak bystrou paní mluvila. —

Svých kroků necítila a srdce jí bušilo jako nějaký cizí, v jejích prsou umístěný předmět.

Opravdu cizí, neboť ho v té zlobě, které tolik prve projevilo, ani nepoznávala.

Již se nedivila, že na bojištích jsou hyeny v lidské podobě, kterými s odporem pohrdala.

Prý dotloukají raněné a obírají je. Anebo z raněných koní ještě za jejich života kusy masa uřezávají, aby se sami nasýtili — nebo polomrtvé vojáky házejí prý do šachet.

Ještě včera nevěřila, že existují lidští netvorové — dnes byla přesvědčena, že jsou, vždyť sama v sobě takového objevila. — Což nedotloukala umírajícího.

Proč se mu dala poznati — proč mu to všechno povídala?

Pravda, ublížil jí nesmírně, opustil ji a bezohledně zrušil čestné slovo, nedbal toho, že srdce její krvácí a že pro budoucnost, nestane-li se zázrak, je ztracena. — Leč mělo to jaký smysl a nebylo to krajně nelidské, když připomněla mu to ve chvíli, kdy sám již životem byl utýrán a kdy tělo jeho v bolestech se svíjelo?

Vrátila se domů všechna rozvrácená a k nepoznání změněna. Co si s mužem povídala nevěděla a dětinské švitoření Bočka a Slávky působilo jí na nervy a vzrušovalo ji.

Když dávala jísti dětem od Českého srdce, ironisovala se a pohrdala sebou.

Dobrý skutek? Ano, jen dej, co sama již snísti nemůžeš! — A těš se při tom, že budeš za to hojně odměněna. —

★

Marno však všechno přemáhání!

At' si říkala, co chtěla, at' se sama sobě posmívala, at' si vymlouvala a za pravdu si dávala, že jednala správně, at' to ví, že jí ublížil a at' má bolest a vezme to s sebou na věčnost, přece jen v duchu byla přesvědčena, že mu ukřivdila a že nejednala správně, když v těžké chorobě mu to vyčetla.

Snažíc se ohlušiti svědomí vzpomínala na všechno co tehdy zavinil, když prchl k jiné a ji zanechal v opuštěnosti a slzách.

Což málo tehdy trpěla?

Což její krásná a mladá léta nebyla pro něho zkažena a ztracena? —

Což nepohrdl její čistou, oddanou láskou?

Je teď rozveden. Nu, dobře, zklamal se a patří mu to! I ona se zklamala a div, že z toho neumřela. At' to také ví, že je šťastná, že si našla již jiného muže, — který jí to všechno, všechno vynahradil!

A v tom rozhárání si stále více tvrdila, že má přelaskavého a vysoce ušlechtilého muže, jímž je milována a tudíž šťastna.

Měla v tom ohledu pravdu a byla s doktorem skutečně šťastna — ale — přece jen v ní hrýzl nespokojený červ a nedal jí klidně spát, jako jindy.

A hřích, jak tomu vždy bývá, — stíhal hřích. — Manželu i dětem nalhávala, že jí bolí hlava, že ji není dobře a nechala je strachovat se a starat.

Odpoledne pak se znovu vypravila do nemocnice a když chtěla malá Slávka jít s ní, řekla jí s přetvářkou, že půjde také k zubaři a že patrně bude nucena dlouho tam čekat.

Sama s sebou do nejhlubšího nitra nespokojena vypravila se do nemocnice a byla tak rozčilená,

že se ani uklidnit nemohla.

Prvním pohledem, Konstantinovi věnovaným, zjistila, že vypadá mnohem hůř, že jeho vpadlé oči hledí jako z jiného světa a mají kalný, mátožný třpyt a že jeho ruce běhají nervosně po pokrývce a marně hledají, u čeho by se zastavily.

Když k němu přistoupila, byl náhle vyrušen. Obrátil k ní oči a jako by se nemohl rozpomenout, několik okamžiků nechápavě na ni zíral.

Potom však se vzpamatoval a když mu podala ruku, sevřel ji pevně svými oběma.

Byly to ruce, v nichž Daniela - tenkrát ještě mladičká a zamilovaná - tak ráda své nechávala.

Podívala se mu na rty. - Dnes byly samý opar a rozpuklina. - A přece to byly rty, jichž polibky ji kdysi působily sladkou a rozechvělou rozkoš. —

Strašný stesk padl na Danielu, jako mlha na to dnešní podzimní ráno.

A pak se dověděla, jak nešťastně se Konstantin oženil.

Přerývané a s velikou námahou jí vyprávěl, jakou si vzal lehkomyslnou žinku a jak jí nepostačoval.

"Smířil jsem se s tím a oželel jsem ji, Danielo, - a mnohokrát jsem pak vzpomínal na vás a na vaši něhyplnou lásku!" stýskal si a přiznával se zároveň.

"Nemělo to být, Konstantine," - šeptala Daniela rozechvěle, "neboť jsme své štěstí budovali na sobeckých základech. Obětovali jsme mu ubohého Alexandra! Je to konečně již dávno a neměli bychom vzpomínky oživovat, ale je to pravda! Zachovala jsem se špatně, Konstantine, vůči vám, — když jsem zde byla posledně. — Napadla jsem vás zlými slovy. Jdu vás dnes odprosit."

"To všechno není tak zlé," povídal, když její ruku převzal a podržel, "co jsem vytrpěl bylo zasloužené a vy jste konečně šťastna. Je tu však dítě. Moje nevinná, malá holčička, hotový andělíček. — Moje malá, ubohá Maryška. Opuštěný sirotek!"

Daniela cítila, že ji něco v očích nevěslovně řече a v krku štípe. — Vzpomněla na své dětátko, které ještě spí v jejím lůně a již má všechno pečlivě přichystáno. Blahobytný domov, výbavu a lásku všech.

"Má žena odešla do ciziny za hlasem své nové lásky a Maryška zůstala u mé sestry. Odstrkovaná, nazývaná přítěží — bez lásky a bez péče. Ubohá - malá Maryška!" zalkal hlasitě a veliké slzy se vyřinuly na hejtmánovy tváře a nebyly ničím k utišení.

Marně mu Daniela dokazovala, že holčička uchová si své zdraví i čistou duši, že už to tak bývá zařízeno, že často se sirotci sami vychovají a uchrání a že ostatně je tak mnoho dobrých lidí a když se Konstantin uzdraví, že si sám děvčátko obhlídá.

Vrtěl smutně a záporně hlavou.

"Nevystůňu se již. Vím to. Ne-ne", bránil se rukama i hlasem, "neodporujte mně! Rozumím tomu. Lékař mi to řekl jako muž muži. Jsem na to připraven a se vším smírím, kdyby nebylo Maryšky. Udělal jsem malé pořízení, - bude-li platno - nevím. Snad. — Přeji si v něm, aby ji dali na vychování. Nechci," pravil již hodně unaveným a chrapčícím hlasem, "aby ji vychovaly ony. Totiž moje matka a sestry. Jsou zlé a původkyněmi všeho mého neštěstí."

Daniela seděla na okraji jeho lůžka jako schvácená. Viděla, že mu docházejí síly a bála se, aby se mu nepřitížilo. Něco ji v srdci velmi bolelo i ptala se sama sebe, je-li to opravdu sen mladých jejích dnů a bolest jejího mládí.

Tento nalomený, umírající člověk. — Že mu měla patřit a přece nepatřila?

Smutek jako moře, smutek zničených nadějí a mrtvé lásky, to vše oblévalo postel a hlavy obou a doprovázelo Danielu, když po tklivém rozloučení kráčela k domovu.

Nádherný byt a rozsáhlé pokoje, květiny na oknech a veselé tváře dětí, — to vše jí připadalo smutné a cizí.

A bála se pohledu na svého

muže. Tak jí připadalo, že se proti němu prohřešila, že neměla u Konstantina sedět a držeti jeho ruku a že neměla na mládí vzpomínat. —

Doktor byl pln veřejných zájmů, vždyť události spěly rychle k svému konci; různí páni se s ním stýkali a vše potřebovalo pilných rukou a nebojácných, hrdých čel.

V tom shonu a spěchu zapomněl se ráno tázati, jak se ženušce daří a teď si to vyčítal.

Podíval se na ni starostlivě, — sundal si skřípec a protřev jej, — přistoupil k ní blíže a zadíval se jí na čelo.

"Vidíš", pravil skoro provinile, "ani jsem se tě dnes netázal po zdraví. Odpusť, mám příliš mnoho starostí. V kanceláři jsem na tebe vzpomínal, ale nemohl jsem ti telefonovat, jak víš, měli jsme malou poruchu ve vedení. Je ti již lépe, či tě hlavička ještě bolí?"

Byla všecka zmučena a jeho péčí jako bita.

Pohlédla na něj krotkým a oči-ma a pravila pokorně. "Ne, Karle, hlava mně už nebolí, ale cosi jiného. Nevšímej si mne, ujist'uj tě, že bude zase lépe a že si tvé péče ani nezasluhuji." Byl velmi překvapen a starostliv.

"No, no" — usmál se, "myslím, že ti tolik péče nevěnuji, kolik si jí zasluhuješ. Tak je to lépe řečeno a snad jsem tě svou netečností urazil. To je ovšem nevýhodou všech žen, jež mají veřejně činné muže, že bývají zhusta zanedbávány."

"Ba ne, Karle, na to jsem si ještě nestěžovala," pravila Daniela a měla poněkud zastřený hlas, "a ani jsem nemohla. Nikdy jsem nepocítila, že bys mne zanedbával. Jsi příliš dobrý a pečlivý, ale já? Nu, potom ti to povím - potom, až děti odejdou!"

Dodala to významně a tiše, aby toho neslyšely.

Ležel pak na pohovce a kouřil doutník. - Byl spíše zvědav, než znepokojen. Domníval se, že jde o nějaký účet, jímž proti svému obyčejí překročila rozpočet v domácnosti, nebo o nějaký nový dobročinný nápad.

Tomu všemu se usmíval a věděl již předem, že ji laskavě uchvátil a čeho bude třeba, zaplatí. Měl pěkné příjmy a finanční stránka ho nikdy netížila.

Děti pak odhupkovaly a byly plny smíchu a veselosti. Těšily se již na zimu a zamlouvaly si od Mikuláše brusle a všelijaké sportovní potřeby.

Paní Daniela si potom k muži přisedla a pravila mu se sklopnými očima:

"Stalo se to, Karle, čirou náhodou. Sešla jsem se v nemocnici s paní inspektorovou a navštívily jsme též raněné důstojníky. Našla jsem mezi nimi svou první lásku. Ty sis, Karle, nikdy nedal mnoho vypravovat a víš jen zběžně, že to bylo nevinné a že mne to stálo zklamání a ztrátu celé mladosti."

Vyrušil se poněkud. Opřel se honem o loket a zkoumavě se na ni podíval.

"Nu — a ___?" řekl divným přízvukem a snažil se býti velmi klidným a rozumným. Jeho moudré oči se zvětšily, ústa se sevřela. —

"Snad mně neřekneš, že stará láska se vrátila, že tě připravil o duševní klid a mír a že i já —"

"Ne, ne — Karle, prosím tě, rozuměj mně!" přerušila ho Daniela zaleknuta a okamžitě si uvědomila, že tomuto člověku by nechtěla za nic na světě způsobiti, byť i jenom stín bolesti. Co je platno, že za Konstantinem jdou vzpomínky jejího mládí, když tento dobrý člověk je jejím mužem a otcem jejího dítěte!

"Rozechvělo mne to setkání," pravila provinile, "neboť nešťastný ten člověk umírá. Vypravoval mně o svém nešťastném životě — o svém ztroskotaném manželství a o svém opuštěném dítěti. To mne rozrušilo, Karle, a přivedlo mne k tvým nohám. Chci tě prosit, abys mně odpustil. Víím, že jsem tam neměla jíti a že je to ošklivé ve své domácnosti a ve tvé blízkosti býti vzrušenou nad neštěstím bývalého . . ."

"Neměj tak choulostivého svědomí, Dášo", klidnil ji. "Není-li ve tvé bolesti nic jiného, pak to není

přece žádnou zpronevěrou! Měl jsem za mlada také lásku a kdybych ji dnes viděl umírat, jistě bych ji litoval a byl bych, možná, hodně rozrušen. V manželství hraji úlohu jen skutky a fakta!"

Daniela se ulehčilo; přes to však vzpomínala a nemohla se ubrániti smutku, který ji přepadl.

Několik dnů chodila jako churavá a pak poprosila muže, aby jí dovolil zajít ještě jednou do nemocnice. Jako hříšnice hleděla mu do tváře a prosila: "rozuměj mi", žadonily její oči — "a nehněvej se. Budu zase oddanou a věrnou tvou ženou!"

"Dovolíš-li, půjdu s tebou," pravil, když mu svou žádost přednesla. "Podepru tě, budeš-li potřebovat a počkám venku, bude-li ti má přítomnost na překážku."

Daniela zaplakala. Byla by mu ráda řekla, jaký má vzácný charakter, ale zdálo se jí, že slova by tu nebyla na místě.

. . . Neuviděla však již Konstantina. —

Ležel v komoře, kam byly vynášeny mrtvoly vojáků i důstojníků. Tam si byli rovni. Zítra bude pochován — řekli jí suše.

Zbledla nad stěnu a pevněji se opřela o rámě svého muže.

"Chceš se na něj podívat?" tápal se jí s lehkým sebezapřením. "Chceš-li, vymohu to, ale považ tvůj stav!"

Díky Bohu, že mu tato připomínka napadla. "Ne — nechci", — pravila rychle, nacházejíc sebe samu. "Ne, ne — Karle, půjdeme zase domů."

Ošetřovatelka zočivši ji přišla a ptala se, je-li snad paní Danielou. Přisvědčila s otázkou ve zraku.

"Pan hejtmán vám vzkázal, v poslední chvíli mi to šeptal — abyste se pro milosrdenství Boží ujal jeho dítěte. Pro všechno na světě, že vás prosí, to mi řekl a pak umřel."

Sestra byla otrlá, ale přes to jí zaslzely při tom oči.

Daniela se popletla. Pohlédla na manžela a sklopila oči.

Bylo po převratu a všechno na se vzalo nový ráz.

Sladká příchut' svobody a vytoučeného míru opíjela celou vlast, slavnost stíhala slavnost a radovánky byly na denním pořádku. . . .

Mravokárci a škarohlídové ovšem varovali, aby pamatovali všichni na zadní kola, že není radno hýřit a užívat, že jsou doby ještě nejisté a není tomu tak dávno, co na bojištích teklo tak mnoho krve.

Staré rány že se ještě nezacelily a dlužno státi na stráž, aby nevznikly nové.

Kdo by se divil, že takových varovných hlasů nebylo dbáno?

Vždyť smutku a bolesti bylo dlouho až přes míru — po čtyři a půl roku se lidé nezaradovali — po čtyři a půl roku tápali v nejistotách a starostech — teď se to zvedlo jako černá opona a ukázal se růžový, ozářený východ. Kdo by se radostí neopíjel?

I u Kremrů se zaradovali.

Napřed z prohlášení samostatnosti, které přišlo tak náhle a velkolepě — potom z návratu Vítova.

Když se po městě rozneslo, že se národ osamostatnil, byl tajemník jako omráčen.

Věděl ovšem od doktora Dittricha, že se něco velikého připravuje, že je tu spojení s cizinou. — A kdesi v Rusku, Francii, Itálii a Srbsku, že žijí a pracují celé legie a že se stane něco velikého a velkolepého.

Bylo to však příliš lákavé a romantické a Kremr ve své životní zkušenosti a ve svém věku přijímal takové nadšení rozumně a s rezervou.

Věřil a věřil rád, ale nechával si zadní vrátka otevřená, protože mu připadalo, že by zklamání ani nepřežil, kdyby k němu došlo.

Ted' to bylo takové náhlé a radostné, že se ani nemohl vzpomínati. Ač za války často cítil únavu a skleslost, teď se mu zdálo, že mládne a že se mu vracejí léta.

Ve válce, když měl u města takové starosti a různí páni mu došlapovali na paty, když s vojáky a četníky dělal rekvisice a lidem musel ubírat a pánům na hejt-

manství odvádět, nebo když toho přídělu bylo stále méně, ale pání ho měli dost, když starým lidem a malým dětem se krupičky nepřálo, kdežto k starostovi se jí nesly celé pytle, nemohl to často snést. Něco řekl a sám odmítl a tu měl i hodně nepřátel, až to někdy nebylo k vydržení.

Mohl mít také všeho dost, za psaní žádostí, při rozdělování cukru, při odhadování podpor - mohl mít peníze i potraviny, - říkal však odmítavě, že byl po celá léta poctivě živ a že už to v prostotě až do své smrti vydrží.

A přišlapoval pánům na prsty a nermoutil se, že ho proto nemají rádi.

Ted' z něj tíha spadla. Cítil, že je všechno jiné a nové. Najednou mu strážmistr předem salutoval, pan starosta mu nabídl cigáro a profesori, kteří ho potkávali a byli od včerejška největšími národovci, šli k němu a podali mu ruku. . . .

Věděli, že Kremr byl kdysi pro odboj proti Rakousku pronásledován, a byli si jisti, že to ted' přijde na přetřes.

Paní Kremrová, jeho věrná a šedivá Eliška, jako by to vše dobře nechápala. Spínala ruce a říkala: "Božínku, jak je to možné, tatínku? To už není Rakousko-Uherského mocnářství a to už nepodléháme císaři pánu? Inu, je to krása, tatouši. - Jen - dočkal-li se toho taky náš Vít?"

Čekali pak horečně, - čekali a každé ráno, když vstávali, ptali se, přijde-li psaní?"

A večer chodili spát s nadějí a čekáním, co přinese zítřek.

Často jest čekání pocitem velice úmorným a napjatým - mnohdy však je v něm něco slavnostního.

Paní Kremrová denně říkala, že má dobré tušení a paní Řehořovské se svěřovala, že se jí to a to zdálo, až se to pojednou vyplnilo a radost věštící lístek jako první jarní motýlek byl tady!

Listonoš jej nesl a už z daleka kýval do oken.

Znal již to čekání pana tajemníka a jeho paní a bylo mu vždy líto, že musí pokaždé rukou a hla-

vou kroutit a ukazovat, že zase nic - a nic.

Listonoš Urbánek byl starý sluha, záda již měl nahrbená jako pan tajemník Kremr a když sběhal dvakrát denně celé náměstí, tu a tam do prvního patra a někde i do druhého, - ztěžoval si, že ho služba již zmáhá a dá-li Pán Bůh dočkat, že hned po vojné půjde do pense.

Ovšem, to ještě nevěděl, jak se to bude v mladé republice radostně sloužit, že na čepici dostane místo orlíčka českého lva a schránka, kterou denně třikrát vybírá, že dostane nový, slovanský kabát.

A že bude nosit samé radostné zprávy, po nichž budou lidé mládnout a na pivo mu dávat a víno platit, nebo nabízet cigáro.

Pan doktor Zadina, jenž měl syna od začátku nezvěstného, nevěděl chudák starý co by mu dal, když mu přinesl lísteček se zprávou, že ten čacký hoch bojoval ve Francii a ted' se co nejdříve vrátí k rodičům.

Starý doktor se tak rozradoval, že otevřel náprsní tašku a dal Urbánkovi padesátikorunu jako plachtu.

Tak radostně přišel také Urbánek toho osudného dne ke Kremrovům. Zaklepal a hned na prahu hlásil:

"Dneska mne pochválíte, paní tajemníková, a zasloužím si od vás viržínko. - Nesu vám vod synáčka psaní. Poznal jsem na obálce, že je to jeho písmo."

Radmila, jež stála nejbliž, popadla psaní, k matince přiskočila a neměla chuti předat je do její roztrěsené ruky.

Pan tajemník se k tomu také měl, sahál po kapsách, aby vylovil okuláry a když je nemohl najít, přecházel spěšně sem tam po pokoji a otevíral zásuvky.

Paní Kremrová již držela vlásničku v ruku a snažila se dopis rozříznout, nemohla však trefit do růžku a konečně upustila psaní na zem.

Pan Kremr zatím našel brýle, zalovil v kapse a vytáhl modravý papírek, listonoše obdaroval a je-

ště mu po zádech poklepal.

"Tak, pane Urbánku, jděte a vy-pijte si něco na zdraví našeho Vítka. A kupte si cagárko, jistě máte pěknou blondýnku rád!"

A Vít psal, jak se stalo, že upadl do zajetí a pak do legií, že jim bude všechno vypravovat, že přijede - zatím že jim pouze oznamuje, že je zdrav a na ně vzpomíná. A že má velké starosti, zdali jsou všichni zdraví a shledávají se s nimi. Za půl druhého roku že se mnoho změnilo a v legiích že se mluví o různých nemocech, které v Čechách řádily. Ani domyslet že si nesmí, co se mohlo za tu dlouhou dobu stát.

Paní Kremrová se dala při čtení do pláče a musela si sednout. A byla žádostiva konce, kdy ten zlatý chlapec přijede, bude-li to zitra, nebo ještě dnes.

Takové přesné zprávy ovšem v dopise nebylo. Vít psal, že neví, kdy budou domů puštění, poněvadž jejich dílo není ještě v Rusku skončeno a že musí vyčkat, až jim povinnosti dovolí.

Tím byla paní Kremrová hodně zklamána a jaký již člověk je, želela, že se musí Vít ještě zdržet a nepřispěchá, aby ho již držela v náručí. Že se ho snad ani nedočká.

Kremr byl ovšem jiný. Nade vše ho potěšilo, že Vít se ukázal hrdinou, ač to býval vždy takový, jak Radmila se mu smála, mamčin cucánek, který nechtěl zabít ani mouchu.

Moudře napomenul ženu, aby nebyla tak sobecká a umíněná, mnohem důležitější že jest zájem vlasti než zájem jednotlivců.

A hned kvapil do radnice, aby své štěstí sdělil starostovi a když potkal strážmistra, kýval na něj a psaní mu ukazoval zdaleka.

"Být to tak ještě před měsícem, myslil si s dávkou lidské neupřímnosti - 'to bys běhal a u nás dělal prohlídku! To bys mu nadával sběhů a desentérů! Ted' se raduješ a blahopřeješ mně! - Vím, jaký jsi vlastenec!"

A koho potkal, každému to vypravoval, do oken kýval a na lidi volal!

Inu, bylo to jeho štěstí, radost a pýcha.

Ubohý Kremr také si toho zasloužil, vždyť byly chvíle, v nichž přepadala ho malomyslnost, - že všecko ztratil a všecko ho opustilo. . . .

Paní Kremrová běhala doma sem a tam - brala různé věci do rukou a znovu je pokládala. - S Radmilou hovořila zmateně a k paní Řehořovské utíkala jako mladice. Jen jí trepky šustěly a plná radostného pláče jí oznamovala své štěstí.

Je-li člověk šťastný, je také dobrý a tak i paní Kremrová se cítila před paní Řehořovskou jaksi provinilou. Vzpomínala, že jí ještě nedávno štěstí, jež potkalo Danielu, částečně záviděla.

Pravila teď honem, že jistě Pán Bůh dá a Daniela bude mít synáčka, z něhož bude mít babička radost a srdce se jí potěší.

Paní Řehořovská měla paní Kremrovou upřímně ráda, - teď však z jejího štěstí pocítila bolest.

"Tak se vám Vít vrací, vrací se. A můj drahý Alex se nevrátí nikdy. Marné čekání, svět mi ho pohltí - nevrátí se již!" pravila s dávkou hořkosti i žalu.

Brzy však se vzpamatovala a uvědomila si, že nesmí paní Kremrově radost brát a ztrpčovat, že se musí radovat s ní, neboť psáno jest: "Radujte se s radujícími a plačte s plačícími!"

Celá malička domácnost Kremrových byla pak jedinou prací a chystáním se k uvítání dávno již oželeného syna; paní Kremrová zjistila, že cíchy na jeho posteli jsou již chatrné a nutno mu pořídit nové - a noční košile, které po něm zůstaly, jsou žluté a zašlé.

A domácí papuče že mu opotřebovala Radmila a do zimníku - Pane na nebi - že se mu dali moli.

Paní Kremrová i Radmila se daly do práce, s největší obtíží sehnaly nějaké peníze a látky a šily mu a připravovaly.

Pokojk, jež obýval, přistrojily mu jako svatynku, záclony na okně, květiny na stolečku a knihy daly do nejlepšího pořádku.

A pak ho očekávaly jako krále.

Tatínek ráno, v poledne a večer uvažoval, jaké to bude, až se Vít vrátí a dostane-li místo a bude-li správně placen. A ví-li již to jeho děvče ve Vídni, že se vrátí a přese-li si s ním.

Škoda, že do této radosti přišla také chmura a to hodně šedivá a ošklivá, z níž jako v létě z kroupového mračna zaduje mráz a smrt.

Tato vycenila na ně šeredné své zuby a zahrozila kosou hnedle u samých oken.

Spadla jakási podzimní mlha a s ní se rozmohla chřipka.

Ve mnohých domech onemocněli lidé houfně v některé rodině dva, tři a také namnoze umřeli.

To nebyla "Influenza", jak se jí kdysi říkalo.

Lékaři ji pojmenovali španělská a teprve když byla zažehnána, - povídali, že to vlastně chřipka nebyla, nýbrž plicní mor, či cosi takového.

Pan tajemník při tom kýval a dokládal: "Jak pak ne! Po každé válce přišel mor, nebo aspoň cholera, ja by to bylo, aby to tentokrát lidstvu odpustily? Muselo to přijít!"

Jenom nemohl pochopit, kterak k tomu přišla jeho Radmila a proč právě ona dostala takovou zlou nemoc. Nikdy nezastonala a teď ležela v horečce a jenom sálala, hlava jí šíleně bolela a nohy a ruce měla jako zpřelámané.

A v krku jí bolelo a pískalo na prsou, inu těžká nemoc, věru snad až smrtelná. Zaplat' Pán Bůh povaha si pomohla, sám doktor to připustil, protože sám si s tím namnoze nevěděl rady.

Říkalo se, že mrou více ženy než muži a také učenci připouštěli, že kuřáci a pijáci snášejí chřipku poměrně lépe než lidé střidní a slabí a že se to nejlépe léčí alkoholem.

Ve městě však umřel řezník Rambousek, - který pil rum jako vodu a spal s dýmkou v ústech.

Časopisy o tom psaly různé a lékařské kapacity se o to hašteřily. Nikdo ovšem ničeho neuhádl, chřipka šla dál a žádala si obětí, kde se jí zalíbilo.

Radmila se konečně vystonala a ačkoliv byla slabá jako mátoha a bledá jako stín, začala hned obsluhovat matku, která rovněž chřipkou byla nakažena a ulehla do teplé ještě postele.

Tajemník měl těžké starosti. Postával nad chotí velmi ztrápeně a v duchu volal ku pomoci Boha, - který řídí dějiny a je pánem nad lidskými životy.

Bez Elišky měl by život velmi smutný a ani návrat Vítův by ho nepotěšil. A co by ten dobrý chlapec řekl, jak že mu matinku opatroval?

Zavolal doktora a v zápětí hned druhého.

Radmila byla velmi slabá a měla i zesláblý úsudek. Nezdálo se jí, že by nebezpečí bylo tak veliké; - chřipka sem, chřipka tam, - myslila si.

Paní Kremrové zmocnila se úzkost a strach. Ne tak z ukončení života, vždyť v něm prodělala dobré i zlé a nebyla nevěřící. Byla přesvědčena, že i pak bude něco a to snad lepšího - ale šlo jí o Vítu, aby ji ještě uviděl a pak o Radmilu. Jak by jí bylo smutno, kdyby se rozešly! Ubohá Radmila, jejíž vlastní štěstí přišlo v niveč!

A co ten ustaraný a dobrý tatí? Jistě by měl velikou bolest.

Ne, nebylo jim tak mnoho přisouzeno. Nežádala doba tak velikých obětí.

Za pár dnů se jí ulevilo, zesláblé srdce začalo zase pracovat normálně a plíce, jimž několik dní hrozilo nebezpečí zápalu, volně si zadýchaly.

Bylo jí pak denně lépe a mnohem dříve se zotavila než Radmila. . . .

Chutnalo jí po chřipce jíst a že byl návrat Vítův již na dosah ruky, zotavovala se tím rychleji.

A co zvláštního a nečekaného, stala se i ješitnou a pan tajemník ji zlobil, že bude žárlit a na stará léta kdož ví, co si o ní pomyslí.

Začala se pojednou strojit a šlechtit a snažila se, aby lépe vypadala. Mazala si čímsi obličej a vlasy si krepovala, aby se Vítovi líbila.

Škoda, že před samotnými vá-

nocemi onemocněla paní Řehořovská a onemocněla vážně. Došla do hlavy kruté bolesti, jimiž jí až rty rozprýskaly a oči se stočily, že hledělo každé jinam.

Bolesti byly tak pronikavé, že bédovala ve dne v noci, horečka jí třásla a podivné sny se jí honily hlavou.

"Alexi - Alexi - můj synáčku!" v horečce volala. "Vracíš se! Přijedeš? Ne, ne - nevracej se, já již jdu za tebou!"

To byly strašné sny, při nichž Radmila se otfásla. Plakala bezútěšně a pověřenou hrůzou se děsila.

Což je-li Alex opravdu mrtev?

Během válečných let stala se s Radmilou přece jenom vážná a veliká změna. Ačkoliv se držela své víry v jeho návrat umíněně a křečovitě, přece v nitru již kolísala a kolísala tím více teď po válce.

Změnil se celý svět a snad se pohnuly i závoje pekelné. Trestanci přišli na svobodu, lidé se promíchali, již nebylo ničím neobyčejným jeti za moře.

Rusko, Japonsko, Čína, Itálie, Turecko, vše bylo procestováno a lidé se smíchali.

Asie již nebyla světadílem, - o němž se pouze četlo. Že by se ani teď Alexandr nevrátil?

Celý svět byl otevřen. Co stálo Radmile v cestě, aby se znovu nepustila za oceán? A přece už na to nemyslela!

Ne, ne, již nečítala s cestou za dobrodružstvím, ba tak se jí nějak zdálo, že by toho ani nebyla schopna. Jako by jí křídla upadla.

Zvykla svému staropanenství a ztratila všecku odvahu. Teď se jí jednalo pouze o záchranu paní Řehořovské. Jen aby ještě neumřela, aby ji neztratili!

Radmile stále připadalo, má-li ji, že není mezi ní a jejím Alexem všecko zpětrháno, že jsou tu ještě vlákna, která ho jednou, - ať ve skutečnosti, nebo ve snu přitáhnou. . . .

Paní Řehořovská stonala těžce a zle. Všecko se soustřeďovalo v její ubohé, bílé hlavě, která se stala kolotočem nebo kaleidoskopem o-

brazů a snů a střediskem zhavé bolesti, jež nepolevovala ani po ledových obkladech, ani po jemných dotecích rukou Radmily, ani po práscích a medicině.

Obávali se zánětu mozku a přikládali jí ledové obklady na žhavou hlavu. . . .

Radmila zapomněla na vlastní slabost a bděla u lůžka nešťastné paní a pan Kreml napsal Dittrichovým, že stav jejich maminky je velmi povážlivý a kritický.

Přijel pan doktor Dittrich. Paní Daniela dlela právě v sanatoriu, čekajíc na svou hodinu. Doktor z opatrnosti jí nesdělil, že její matka tak těžce stůně. Báł se jejího rozčilení.

Objednal ošetřovatelku a přivezl ji s sebou. - Řádovou sestru, která ihned ujala se nemocné a nechal tu značnou část peněz na nejpečlivější léčení. I profesora z Prahy k lůžku své tchyně povolal a zaplatil.

Tak bylo o unikající život staré paní úsilně bojováno; zápasili o něj všemi prostředky a Radmila se topila v slzách.

Trvalo to několik dnů a ty brzy měnily v týdny - až konečně péčí všech a zejména životní síle paní Řehořovské podařilo se smrt zažehnát a život, který visel pouze na nitce, posilnit a upevnit.

Ke chřipce připojil se zánět očního nervu a ten vyvolával ty velké bolesti, jež dlouho ještě trápily a zlobily.

Konečně bolesti polevily, - ale památka po nich zůstala. Bolestná a osudná.

Zrak paní Řehořovské se ztratil téměř úplně.

Ležela na lůžku prosta již horečky a čerpající nové síly, ale ptala se často, je-li tak ošklivé počasí - či je-li stále tma - nebo nesvítili tu elektrika. Nebo se dotazovala, nezastřely-li okna, aby ji neobtěžovalo světlo.

Radmila ji těšila jak uměla; tvrdila jí, že to je po těch horečkách, které ji tak velmi zeslabily a že ovšem také je tmavé počasí, vždyť panuje zima a venku jsou samé mlhy.

Učenci že piší, že kdyby přišly

vydatné deště, že by polevila i nákaza chřipky, že by ji voda odplavila. Spíše ale že přijdou mrazy, které také přinesou ozdravení a úlevu.

Když bylo již trochu lépe a paní Řehořovská seděla na posteli, požívajíc nějaký lehký pokrm a dětinsky si novou chuť k jídlu pochvalovala, přišly dvě depeše na jednu.

Prvá oznamovala šťastné narození Danieliny dcerušky a druhá přesný příjezd Vítův.

Do malého domečku vniklo tím plno radosti a do slepoty paní Řehořovské sluneční záblesk.

(Pokračování.)

Slze.

S blankytu když klesne
do moře hvězdička,
hoře tu zapláče
upřímná matička.

Každé z dítek dobrých
má hvězdičku jasnou,
a když které zžehší,
tu hvězdičky hasnou.

Hasnou, jsou to slze
andělíčků strážných,
klesají s blankytu
do vln moře strážných.

Stráž si, dobré dítě,
lesku své hvězdičky,
ať netekou slze
andílka — matičky.

V. Hornov.

Brouček.

Brouček sedí na lupínku,
svítit' dá si na hlavinku;
malé nožky protahuje,
radostně si poskakuje.

Pak si pěkně odpočívá,
na jasné se nebe dívá;
vidět, že se neužirá,
trudným bolem neumírá.

Proč by neměl vesel býti,
když mu slunko Boží svítí? —
Pán Bůh ví, kam brouček letí,
má i jej vždy na paměti.

V jasné noci.

Měsíc a hvězdy na nebi svítí;
usnuli ptáci, usnulo kvítí,
lidé i děti pokojně spí,
andělé u nich na stráž bdi. —

Zavru zas očička,
ke snu se přichystám,
uvidím, přivítám
svého andělíčka.

K. Vinařický.

RODINA LIPKOVÁ

Napsal A. B. Šťastný.

IX.

Potrvalo dosti dlouho, než lékař Cetler mohl opustiti lože. Ochrnutí levé strany těla zvolna mizelo; byla naděje, že časem vůbec pomine.

Opíraje se o hůl, přecházel pan Cetler pokojem, poněkud vláčeje levou nohu; levá ruka byla již ohebnější, ale některé pohyby přec jen jí ještě nemohl vykonávat.

Adolfa od svého onemocnění vůbec ještě neviděl. Mladý muž se chránil ukázati se otci, aby jej snad zase nerozčilil. Horlivě věnoval se svému povolání, v práci nalézal útěchu. A také ve společnosti přítele Kvidona, jenž po hodině s Pepíčkem rád si poseděl s Adolfem - buď v bytě jeho rodičů nebo v bytě své matky, kam Adolf nyní častěji docházel.

Někdy přišla s ním Anna, aby si pohovořila s Matyldou, jež se jí stala nejmilejší přítelkyní.

Jednoho dne otáčil se pan Cetler své manželky: "Kde je Adolf?"

Paní se zachvěla. Obávala se chvíle, kdy manžel sám se zmíní o svém synovi.

"Právě odešel s mladým Lipkou do jeho bytu. Chodí teď jenom s ním."

"Měl se ho už dávno držet! Ten medik je spořádaný hoch - Adolf by se nebyl zkazil!"

Nastalo mlčení, jež přerušil zase pan Cetler.

"Byl už ten soud?"

"Byl," tiše přisvědčila paní.

"A jak to dopadlo?"

Paní sklonila hlavu a neodpověděla.

"Jen mi to pověz! Neboj se, že se budu zlobit! Musím sníst, co jsem si sám nadrobil. Včera jsem myslil na Adolfa - uznávám, že jsem mu neměl tolik shovívát, tolik nadržovat! - Měl jsem tě poslechnout, být na něho přísnější -

dnes by bylo všechno jiné. Tedy byl odsouzen?"

"Jenom k peněžité pokutě. Už jsem ji zaplatila."

"Zůstává to pořád soudním trestem. Přece však je lepší pokuta než vězení. Nu, máme to už odbyto! Ale teď budu Adolfovi šlapat na paty! Nesmí se mu dostat příležitosti, aby zase něco provedl!"

"Neuškodí, když ho budeš držet zkrátka! Doufám však, že jej vliv mladého Lipky udrží v náležitých mezích. - Neznám lepšího mladíka nad toho studenta. — On přiměl Adolfa, aby se vrátil domů, domluvil mu, aby zanechal hýření - a když na tebe Bůh seslal nemoc - jak se o tebe staral, tatínku! Stále pamatoval, čeho je ti třeba, čeho se musíš vystříhat - nikdy mu nepřestanu býti vděčna za jeho ochotu!"

"Takového syna bych si přál!" řekl pan Cetler a lehce si vzdychl. "Anebo, kdyby už byl něčím - zetěm bych jej chtěl mít. Škoda, že jest ještě tak mladý! A potom - máme už doktora! — Ale," náhle se rozpomněl, "co to, že doktor Slabecký už tak dlouho nebyl u nás? Nemýlím-li se, viděl jsem jej posledně už asi před týdnem."

"Tenkrát nám řekl, že ti už není třeba lékařského přispění," rozpačité vykládala paní.

"Vždyť k nám ale chodil už před mým onemocněním! K vůli Anně. Proč tedy už nepřichází? - Ah, snad ne proto, že byl náš Adolf v novinách?!" napadlo mu pojednou.

Paní slabě zakašlala, jak činívají lidé v rozpacích.

"Fany, ty přede mnou něco tajíš! Jen s tím ven, neboj se — já se už nikdy nerozčilím! - Doktor Slabecký — vid', že k nám přestal docházeti jen k vůli Adolfovi?"

Paní přikývla.

"Nedivím se mu vlastně," řekl pan Cetler. "On je z rodiny, která příliš drží na čest. Ale jistě se k nám zase vrátí!"

"Nevrátil!" smutně se ozvala paní. "Poslal mi psaní - chceš, abych ti je ukázala?"

"Sem s ním!"

"A nebudeš se zlobit?"

"Nezlob mne pořád s tím zlobením! Už jsem ti řekl, že mne nic nerozčilí. Mám smutnou zkušenost. Jen jednou jsem se pořádně rozzlobil - vlastně to ani nebyla zlost, nýbrž lítost! - a co jsem z toho měl? Smrt jsem mohl mít z toho, anebo mohl jsem zůstat do smrti mrzákem! - Kde máš to psaní?" —

Paní odešla a za chvíli se vrátila, majíc v ruce složený papír.

"Přečti si to, muži, ale prosím tě —"

Pohnul nevrle rameny, a potom se zahleděl na papír, na němž bylo několik řádků ostrého písma.

"Milostivá paní, lituji, že trapná aféra ve vaší rodině brání mi nadále těšiti se z návštěv Vaší domácnosti. Račte mne omluviti u slečny Anny, a později příležitostně též u pana manžela. - Jako lékař jsem Vám vždy k službám. S projevem obzvláštní úcty

MUDr. B. Slabecký."

Pan Cetler položil dopis na stůl a zasmušil se.

"Zas jeden ženich ten tam! — Co tomu říkala Anna? Plakala, vid', ta ubohá!"

"Neplakala, tatínku! Překvapil mne její klid, s jakým přijala tuto zprávu. A ještě více jsem byla překvapena, když jsem tenkrát mluvila s Adolfem a on mi řekl: "Maminko, Anna je rozumnější než mnohá jiná dívka. Když jsem ji prosil, aby se na mne nehněvala, že jsem jí zapudil ženicha, hodila hlavou a řekla: "Tušila jsem, že to tak dopadne! Slabecký už od onoho dne, kdy se tatínek roztáhnul - přestal si mne všimati, - choval se i k mamince upjatě — očekávala jsem, co se nyní stalo skutkem. A lituji ho, že on - muž samostatný, aby si nepohněval své přísné přibuzenstvo - raději

přerušil s námi styky! Jakobych měla bratra nejhoršího zločince! - Zpočátku jsem plakala, že se tak náhle změnil; ale teď je mi to lhostejno - ba, jsem tomu skoro povděčna. Myslím si, že bych jej byla měla ráda; avšak teď se mi zprotivil. Vábilo jej ke mně asi přece jen spíše moje věno! — To slyšel Adolf od Anny a pověděl mi to!"

"Aj, aj, kde se to v Anně vzalo?" divil se pekař. "Opravdu je rozumná! Co tam, to tam — když pan doktor nechce, ať nechá! My jej prosit nebudeme, vid', Fany? Však se nám dcera přece vdá - a třebaš lépe, než kdyby si byla vzala Slabeckého! Mně ta známost nebyla příliš po chuti - příbuzní Slabeckého jsou příliš hrdí na svůj rod, na své tituly - kdož ví, jak by byli zacházeli s dcerou pouhého pekaře, třebaš měl dům a výnosnou živnost!"

Paní Cetlerová stěží utajila povzdech. Přec jen jí bylo líto, že se s nimi doktor Slabecký rozešel. - Zamlouval se jí, - nemocní si jej chválili jako výborného lékaře - ubohá Anna! Už tolikrát pohořel! Zase aby sháněli nového nápadníka!

"Fany", ozval se pan Cetler, — "až přijde Adolf domů, pošli mi ho sem. A nechte nás samotny, rozumíš?"

"Pošlu, tatínku. Jenom, prosím tě, ať se zase nepobouříš!"

"Už jsem se nadobro vybouřil! Zkusil jsem to jen jednou ve svém životě, a mám toho dost! - Ale nemysli si, že se budu s Adolfem mazlit! Poznám teď přísného tatínka! Ano, budu přísný, ale beze vší zlosti! Vždyť se chci dočkat, až bude náš Pepíček advokátem!"

Klidný, ba rozmarný ton řeči manželovy paní Cetlerovou upokojil.

Když se Adolf vrátil, vyřídila mu, že si tatínek přeje s ním promluvit.

Malíř poněkud pobledl.

"Adolf, buď rozumný, ať se tatínek nerozčílí!" napomínala jej matka, když zaměřil k salonu. "A kdybys na něm něco pozoroval, hned mne zavolej! Budu jako na

trní!" povzdechla si. "Už aby to bylo odbyto!"

Tiše vešel Adolf k otci a zůstal stát u dveří.

"Pojď dál a sedni si naproti mně!" vyzval jej otec.

Adolf usedl. Když užíval otcovu levici, s prsty ještě stočenými, jenom stěží se přemohl, aby nezaplakal.

"Adolf, my máme spolu co mluvit! Maminka mi pověděla, že to máš už odbyto — však ty mi rozumíš, co tím míním! Vyšel jsi z toho dosti hladce, ale co tomu předcházelo, na to jistě nikdy nezapomeneš! Mlč ještě a poslouchej! Jsi teď o nějakou trpkou zkušenost bohatší, máš výstrahu pro budoucnost. Co se stalo, toho ti už nikdy nebudu připomínati; ovšem jenom tehdy, jestli zůstaneš hodný! Byl jsem příliš slabý otec, neměl jsem ti tolik promíjet, měl jsem být přísnější - maminka měla pravdu, když mi tohle říkala. Myslím však, že není ještě pozdě. - Adolf, dokud budeš u nás, musíš se podrobit mojí vůli! Chci, aby z tebe byl řádný člověk, abychom se za tebe nemusili stydět! Pověz mi upřímně: vyhovíš mi?"

"Rád vyhovím, tatínku," řekl Adolf pohnutým hlasem. "Rád tě ve všem poslechnu, přičiním se, abych tě již nikdy nerozhořeval! - Tatínku, jsem teď už docela jiný člověk!"

"Slyšel jsem, že jsi se napravil — a to mne těší. Adolf, měl jsem tě vždycky rád!"

"Vím, tatínku - a já jsem hřešil na tvou dobrotu. A mojí vinou — tatínku!" náhle vzlykl u něho, — "tatínku, prosím tě, odpusť mi!"

Uchopil jeho ochrnutou levici a pokrýval ji polibky a slzami ji smácel.

Pan Cetler sklonil se k němu, objal jej zdravou rukou a políbil na čelo.

"Vstaň, Adolf - rád ti odpouštím!" Jenom mne už nikdy nepohněvej!"

Adolf jej ujistil, že nikdy nezapomene na svou povinnost k rodičům, že nejmenším zlozvukem neporuší krásnou harmonii rodi-

nou.

Otec jej vyzval, aby se posadil, a nyní se oba rozhovořili.

Paní Cetlerové trvala už příliš dlouho jejich rozmluva. Proto nakoukla do dveří. - Ulevilo se jí, když zahlédla spokojený výraz ve tváři manželově a blažeností zářící obličeji synův.

"Jen dál, maminko!" zval ji pan Cetler vlídně. "My jsme se už porozuměli. Adolf mi slíbil, že bude dělat dobrotu, a také už ví, že teď musí počítat s mou přísností!"

"Jen hodně přísně, starouškul!" usmála se paní. "Ale doufám, že se to obejde bez metly!"

Poseděli spolu v nejkrásnější shodě, a potom vedl blažený Adolf otce ke stolu, kde byla již uchystána večeře. —

X.

K páté hodině odpolední vstala Matylda od šicího stroje a spokojeně si oddechla. Právě dohotovila vkusné letní šaty pro jednu svoji zákaznici, choť městského úředníka, která bydlela v jiné čtvrti než Matylda; pojedje již v nejbližších dnech na letní byt a proto chtěla mít lehký oděv co možná nejdříve hotový.

"To jsem si dnes popilila!" sama sobě divila se švadlena; a obrátivši se k matce, otázala se jí:

"Nechtěla bys se, maminko, trochu projít? Odnesu už dnes šaty paní kontrolorové, mohla bys jít se mnou. Venku je krásně - půjdeme okolo řeky, užijeme trochu čerstvého vzduchu, u vody bude příjemný chládek."

Paní Lipková byla srozuměna. Také už toužila dostati se z těch čtyř stěn na volný vzduch.

Oblékly se, Matylda přehodila přes nový šat paní kontrolorové lehký, bílý záhal, a vyšla s matkou z bytu.

Kvido byl zase u Cetlerů; než se vrátí, budou obě již zase doma. Cestou setkaly se s Mrázkovou, která - ač pospíchala - přece je sama zastavila.

"Jestli pak už víte, že naše paní domácí stůně?" ozvala se Mrázková.

Lipkovy byly překvapeny touto

zvěstí. Nebylo jim dosud ničeho známo o nemoci sestřenice Mrázkové.

"Trpěla už dávno ledvinami," vykládala Mrázková. "Teď se z toho vyvinul zánět. Je to zlé, doktor pochybuje, že by z toho vyvázla. Jsem od včerejška u ní, — byla jsem tam přes noc — teď běžím na chvíli domů, ale vrátím se zase k nemocné. Je s ní práce, ona je v nemoci hrozně nedůtklivá, já však jí ráda posloužím; — vždyť je moje sestřenice!"

Kvapně pozdravila a již zase ubíhala.

"Chudák domácí!" politovala paní Lipková nemocnou. "Ještě že má Mrázkovou — jinak byla by docela opuštěna!"

Šly mlčky dále, zabráný v myšlenky. A ku podivu, obě mysly na totéž; zda-li by totiž Mrázková jevila takovou péči o sestřenici, kdyby byla chudá. Nechtěly jí křivdit; ale znajíce povahu Mrázkové, tušily v její horlivosti jenom sobeckost. Ale myšlenek svých sobě navzájem nezjevily.

Paní kontrolorová byla doma a projevila potěšení, že objednaný šat je tak brzy hotov. Zkusila jej hned, byla s ním spokojena, a také hned jej zaplatila.

Lipkovy volily jinou cestu k domovu, která vedla téměř stále po břehu řeky. Bylo tu příjemně, ve vlhkém vzduchu dýchal se volněji než v dusných ulicích.

Posléze dostaly se na místo dosti pusté. Jenom hlouček drobných dětí oživoval břeh. Hrály si na honěnou, tropíce při tom veliký hluk.

Najednou daly se děti do křiku a rozprchaly se všemi směry.

Lipkovy brzy poznaly, co je tak poděsilo.

Malé děvčátko spadlo do vody a již již tonulo.

"Pomoc!" vykřikla paní Lipková. —

"Pomoc! Vždyť se utopí! Pomoc!"

Nešťastnou náhodou však nebylo nikoho na blízku.

Matylda zbledla, pokřičovala se a odhodlaně sběhla s příkrého břehu ke hladině vody.

"Matyldo!" volala ustrašená matka. "Co počínáš? Matyldo — ještě tam sama spadneš!"

Dcera však nedbala její výstrahy. Nahnula se nad vodu, vztáhla obě ruce a snažila se zachytit tonoucí dítě. Po několika marných pokusech podařilo se jí uchvátit z vody výčnávající ruku, a s napjetím všech sil táhla dívku ke břehu.

V tom jí uklouzly nohy — paní Lipková zděšeně vykřikla — dcera sjela do vody a zmizela. Netrvalo však dlouho, objevila se její hlava zase nad hladinou. Statečná dívka nepozbyla duchapřítomnosti — její nohy našly pevnou oporu — zdvihajíc do výše zachráněné dítě, s námahou vystupovala na břeh.

Konečně byla v bezpečí.

Paní Lipková třásla se jako osikový list.

"Matyldo — ty nerozumná —"

"Maminko, měla jsem nechat to ubožátko, aby se utopilo?"

"Vždyť ale šlo také o tvůj život! Když si vzpomenu, jak jsi padla pod vodu — o, Bože!"

"Neutopila jsem se, maminko," usmála se Matylda — "a dítě jsem zachránila!" dodala radostně, když viděla, že holčička otvírá oči. "Či pak jsi, děvče?" zeptala se maličké. Odpovědi však nedostala; dítě se ještě nevzpamatovalo.

"Co s ní uděláme? Kam ji dáme?" ptala se paní Lipková v rozpacích.

"Musíme se zeptat, komu patří," odpověděla dcera.

Držíc promočené dítě v náruči — sama nemajíc na sobě suché nitě — zabočila Matylda, provázena matkou, kolem zdi pusté ohrady.

V tom již běželo proti ní několik dětí a před nimi rozcuchaná, jenom lehce oděná a bosá žena, která lomila rukama a hlasitě plakala.

Zahlédla holčičku na ruku Matyldy — rozběhla se k ní — dítě jí vytrhla, podívala se na ně — a když děvčátko tiše zaplakalo, sevěla je rozradovaná matka v náruči a utíkala do ulic, aniž by byla zachránkyni svého dítěte jedi-

ným jen slovem poděkovala.

Matylda spěchala domů. Mrazilo ji, třásla se na celém těle — a potom jí byla nepříjemnou zvědavost lidí, kteří se za ní ohlíželi, — vidouce ji úplně promočenou. Nezbedné děti běžely za ní, ukazovaly si na ni a vykládaly své rozumy.

"Chtěla se utopit! — Spadla do vody!" slyšela Matylda jejich výklady.

Konečně na oživené ulici zastavil ji strážník. Nerada odpovídala na jeho otázky — chtěl vědět, co se jí stalo, že z ní voda crčí, — a když mu krátce pověděla, zase ptal se na její jméno a byt. Oddechla si, když bylo po výsledku, a když strážník rázně vyzval shlukuvší se kolem nich dav, aby se rozešel.

Sotva přišla domů, převlekla se do suchého, matka jí uvařila lipový květ a přinutila ji, aby si lehla; musí se vypotit.

Když se vrátil Kvido, zalekl se, zhlédnuv sestru v posteli. Poněkud se upokojil, když zvěděl, co se stalo. Nedalo se nic jiného dělati, než co učinila matka; doufal, že vypocení odvrátí možné následky bezděčné koupele.

Matylda brzy usnula, a probudila se až ráno; cítila se úplně zdravou. Několik dní bylo jí zcela volno. Potom však pocítovala velikou zmalátnělost, hlava jí silně bolela, jíst jí nechutnalo, stále jenom pila. Jedné noci propukla horečka, Matylda chvílemi blouznila. —

"Bojím se, aby to nebyl tyf!" — prohlásil ustrašený Kvido.

Bohužel, nemýlil se. Přivolaný lékař potvrdil jeho domněnku. — Souhlasil s medikem, že Matylda přivodila si nákazu nejspíše tím, že při pádu do řeky napolykala se infikované vody. Doporučil, aby nemocná byla dopravena do nemocnice, což se také stalo ještě téhož dne. Stará paní zpočátku nechtěla o tom ani slyšet, posléze však uznala prospěšnost tohoto opatření.

Smutno bylo nyní v bytě Lipkových. Šicí stroj nehrčel, nůžky necvakaly; místo, kde sedávala pil-

ná pracovnice, bylo opuštěno.

Paní Lipková plakala, kudy chodila. Její syn byl zasmušilý, nic jej netěšilo. Večer sedával s matkou v kuchyni, aby ji v její opuštěnosti poněkud povyrazil. - A však nevalně se mu to dařilo. Lipková jevila malý zájem o jeho vyprávění; myslí dlela u milé dcery, jež trpí v nemocnici.

Stav Matyldy byl velice povážlivý. Nemoc jevila se neobvykle bouřlivými příznaky, jichž lekal se Kvido, jenž jako medik měl přístup k nemocné.

Posléze nastal obrat k lepšímu; avšak nepotrvál dlouho. Nemoc se znovu vrátila a hrozně řádila v těle Matyldy, již dosti vysíleném. Lékaři vzdávali se již naděje - nemocné, která už nikoho nepoznávala, udělena svátost posledního pomazání.

Když toho dne přišel Kvido z nemocnice, matka z jeho obličeje hned poznala, že je zle. Dala se do pláče a Kvido marně se namáhal, aby ji utěšil.

Byl tedy povděčen stařence Mrázkových, když k nim přišla, aby si tu trochu poseděla. Matka nebude se svým hořem samotná; snad se babičce i podaří, aby ji uklidnila. Nemohl zůstat doma, - povinnost jej volala k jeho žákům. Soukromé vyučování je teď jejich jediným zdrojem příjmu, ovšem velice nepatrným. Peníze, jichž si nastřádala Matylda, byly již vydány téměř úplně. Co dostane Kvido za kondice, stačí jemu a matce sotva na půl měsíce. Z čeho budou potom živi? A kterak zaplatí nájemné z bytu? Do příští číňže jest sice ještě téměř osm neděl - nelze však očekávat, že by Matylda do té doby mohla již zase šít! I kdyby se stav její brzy zlepšil, dlouho potrvá, než se zotaví.

Když si Kvido na to vše vzpomněl, svěsil malomocně hlavu.

Sedě u Cetlerů s Pepíčkem, byl velice zamklý a často si vzdychnul. Po ukončené hodině ptala se jej paní Cetlerová, jak se daří nemocné.

"Byla dnes zaopatřena - je to zlé!" vzlyknul Kvido.

Dobrosrdečné paní bylo upřímně líto ubohé Matyldy, a také Kvidona i jeho matky. Věděla, že švadlena dosud hradila větší díl výloh na domácnost.

"Pane doktore, chápu váš zármutek i vaše starosti; ale nesmíte se jim tak poddávat! Vždyť může být ještě zase dobře - a Bůh dá, že bude!"

Kvido smutně potřásl hlavou.

"Děkuji za vaši útěchu, milostpaní; mne však již opouští důvěra. Jak to skončí, ví sám Bůh!"

Když přišel domů, shledal matku klidnější, což jej opravdu potěšilo.

"Modlily jsme se se stařenkou, aby Bůh uzdravil Matyldu. A po té modlitbě se mi najednou tak ulehčilo - a když si vzpomenu na Matyldu, věř mi, Kvido, že mi už ani nenapadne, že by snad měla zemřít!"

"Dej Bůh!" přál si Kvido.

Než paní Lipková ulehla, poklekla před krucifixem a zase vroucně se modlila za uzdravení své dcery.

Kvido rozechvřen naslouchal jejím slovům; a najednou poklek vedle matky a spojil svůj hlas s jejím.

Konečně paní Lipková vstala.

"Kvido, věřím, že nás Bůh vyslyší!" řekla vážně - a do srdce mladého studenta vešla také důvěra.

Té noci oba klidně spali - poprvé po dlouhé době.

A nazejtří přiběhl Kvido z nemocnice všecek udýchaný, - objal matku a volal radostně:

"Maminko - Bůh tě opravdu vyslyšel - Matylda je zachráněna! - V noci nastal netušený obrat k lepšímu, asistent mne ujistil, že již nehrozí nebezpečí."

Paní Lipková radostí zaplakala. Potom sepjala ruce a vroucím pohledem zahleděla se na kříž.

Matyldin stav vůči hledě se zlepšil. Byla však ještě nesmírně slabá. Poznala již Kvidona, když stnul u jejího lože, usmála se na něho; ale mluvit nesměla.

Po uplynutí několika dní zastavil asistent mladého Lipku na chodbě do nemocnice.

"Zlobím se na vaši sestru. My se přičiňujeme, aby odtud mohla co nejdříve odejít, ona však maří naši práci. Důtklivě jsem jí doporučil naprostý klid - a dnes ji přistihla ošetřovatelka plačící! Tohle jí trpět nebudeme! Nevím, co ji trápí - ošetřovatelka marně na ní vyzvíдалa - domluvte ji tedy vy! Řekněte jí, jestli se jí nechce z nemocnice, ať jen si moří hlavu myšlenkami, vzpomínkami - nebo co je to vlastně - - a poleží si tu hodně dlouho! My jsme pro ni učinili, co bylo v naší moci; ostatní záleží jenom na ní!"

Šel tedy Kvido do sálu, kde mezi nemocnými ležela jeho sestra. Uvítala jej s obvyklým úsměvem, ptala se na matku - paní Lipkové nebylo dovoleno navštívit o nemocnělou nakažlivou nemocí - zdánlivě s účastí naslouchala slovům bratrovým. - Kvidonovi však neušlo, že její obličej chvílemi jakoby mrak zastřel.

"Matyldo," tiše promluvil mladý Lipka, "pan asistent mi na tebe žaloval, že jsi neposlušná. - Přece víš, že by ti rozčilení mohlo uškodit - a ty's plakala! Proč vlastně, Matyldo?" vyzvíдал, ač předem již tušil, jakou dostane odpověď.

"Kvido - ležím tu jako lazar - a kdo ví, jak dlouho ještě potrvá, než budu moci zase pracovat!" šeptala Matylda. "Jak bude zatím s vámi - s maminkou a s tebou? Z čeho budete živi? Kterak zaplatíte činži?"

"Nemysli na to, Matyldo," domlouval jí bratr. "Však to už nějak přečkáme! Nalézali se lidé ještě ve větší tísní než my, a bylo zase dobře! Ted' mějme jenom jedinou starost: aby ses co nejdříve zotavila! A proto tě prosím; nerozčiluj se myšlenkami na nás, neměj o nás starost!"

Byla ještě velice zemdlena; zavřela oči a usnula. Rozloučil se s ní vroucím pohledem a tiše odešel.

Doma všechno pověděl matce. "Musím se ohlédnouti po nějakém zaměstnání, jež by zvětšilo můj příjem," prohlásil.

"Ted'?" Kdy tvoje studie pokro-

čily?" zvolala matka a smutně zadívala se na syna.

Pokrčil ramenoma.

"Není jiné pomoci! Snad se mi podaří někde se uchytili, snad vyžískám tolik, abych nahradil sestřin výdělek. Pokusím se při tom dále studovati; snad neztratím ani jediného semestru."

"Jenom jestli to všechno zastaneš!" obávala se paní Lipková. - "Sedět někde v kanceláři, po práci vyučovat a ještě sám se učit - Kvido, vždyť bys to nevydržel dlouho! Až Pán Bůh dá a Matylda bude moci zase štít . . ."

"To nebude tak brzy, maminko! Matylda je neobyčejně vysílená, asistent mi řekl, že se musí šetřit a že by jí radil pobyt na venkově, až vyjde z nemocnice."

"Můj ty Bože", trpce se usmála paní Lipková, - "může se chudý člověk, jenž nemá ničeho než dvě ruce, šetřit?"

"Maminko, já nedopustím, aby Matylda zase šla od rána do večera, dokud nenabude dřívějších sil! Ted' budu pracovat já - jsem jí tím povinen! Jen abych brzy našel zaměstnání!" zatoužil.

"Na venek by měla jít!" připomněla si paní Lipková radu asistentovu a smutně kývala hlavou: "Což o to, venkov by jí prospěl! Ale něco takového stojí peníze - a kde je vzít? Aspoň kdybychom měli na venkově příbuzného!"

V tom ohledu nevěděl si Kvido rady.

Příštího dne si postěžoval se svými starostmi Adolfu Cetlerovi. Malíř jej vyslechl se zřejmou účastí a pojednou se usmál.

"Kvido, kdybys věděl, že se neurazíš, něco bych ti nabídl!" - řekl srdečným tonem.

"Za přátelskou radu byl bych ti velice povděčen," odvětil medik.

"A za pomoc . . . ?"

Kvido se začervenal. "Nerozumím ti, Adolfe."

"Doktore, přijal bys pomoc od přítele?"

Kvido ještě více zčervenal.

"Přátelství tvého nikdy nezneužiju!"

"Jaké pak zneužívání! - Poslyš mne, Kvido! Je ti známo, že jsem

nedávno dobře prodal svůj obraz. Z těch několika stovek jsem dosud ani haléře neutratil - a tatínek jich nechce. Jsou tedy mým výhradním majetkem, s nímž mohu volně nakládati. Nepotřebuji těch peněz - vezmi si je tedy! - Snad s nimi vystačíš do té doby, než u vás zavládnou obvyklé poměry - vezmi si je, nehledej výdělečnou práci a setrvej při svých studiích!"

"Děkuji ti, Adolfe, za tvou šlechetnou nabídku; ale nehněvej se, že ji nemohu přijmouti!" ozval se Kvido chvějícím se hlasem.

"A proč bys nemohl? Což je tak těžké brát peníze?" zasmál se Adolf. Hned však dodal vážně: - "Brání-li ti tvá hrdost přijmouti dar, nuže, považuj to za půjčku, kterou mi libovolně splatíš, až budeš hojně brát lékařské honoráře. Jen řekni: ano, a za chvíli máš peníze v kapse! Já jich nepotřebuji!"

Kvido se zdráhal, avšak Adolf hučel do něho tak dlouho, až mladý Lipka konečně řekl hluboce dojat: "Máš zlaté srdce, Adolfe! - Přijímám tedy půjčku, avšak jen se svolením tvých rodičů. Bez jejich vědomí nevezmu od tebe ani haléře!"

"Jsi bloudek, Kvido! Nuže, když nechceš jinak, budeš mít svědky, že jsem ti půjčil peníze!" usmál se Adolf a odešel do krámu, aby přivedl rodiče.

Brzy se s nimi vrátil. Kvido točil v rozpacích; - červenal se a hned zase blednul.

"Pane doktore," ozval se pekař, "měl bych se na vás hněvat! Proč pak jste se mně nebo mojí manželce nesvěřil, co vás tíží?"

"Jak bych se mohl já, člověk cizí, odvážít svými starostmi vás obtěžovat?"

"A tohle je dobré! Cizí člověk! Což vás už tak dlouho neznáme? Což pak nevíme, jakou máte zásluhu, že ten náš malířský pudivír dělá ted' dobrotu? Pane doktore, myslíte, že bych vás byl odbyl, kdybyste byl ke mně přišel a požádal mne o nějakou výpomoc? Máme, chvála Bohu, tolik, že ani nepoznáme, když nám taková ma-

ličnost ubude! Nu, já vám nezalívám, že jste si spíše vzpomněl na Adolfa - eh, neříkej nic, synu, už vím, že jsem se hloupě vyjádřil - zkrátka a moudře: Pan doktor si vypůjčí tvoje peníze a bude mít po starosti! Svědky máš, nebude tedy třeba žádného úpisu; leda že bychom to zapsali černou křidou do komína!" zasmál se.

"Nevím, čím jsem si zasloužil takové šlechetnosti!" zvolal Kvido pohnutým hlasem.

"Ale my to víme!" usmál se pekař. "Tedy vyklop svou spořitelnu, pane malíři!" obrátil se k synovi.

Adolf přinesl peníze a podal je příteli.

Třesoucí se rukou přijal Kvido neočekávanou pomoc.

"Zaplat' vám to Pán Bůh!" zašeptal, maje oči plny slz. "Jakmile dosáhnu existence, splatím vám svůj dluh!"

"Dobře, dobře!" mávnul pan Cetler rukou. Obrátil se ke své manželce. "Ted' mluv zase ty, maminko! Já jsem se už dost nařečnil! A nezapomeň hned předem doznat, že my starší nemáme žádné nápady, že je vejce moudřejší než slepice. Mne předešel Adolf, tobě to zase našeptala Anna. - Nuže, začni!"

Jemně se usmívajíc, zahleděla se paní Cetlerová na Lipku.

"Co vám ted' povím, pane doktore, na to si opravdu vzpomněla Anna dříve než já. Byla s námi v krámě, když tam přišel Adolf a když nám pověděl, jaké máte starosti. Vzpomněla si, že máme na venkově tetu - je to moje mladší sestra, už vdova - má na Písecku pěknou usedlost, - hospodaří se svobodným dosud synem. "Maminko", povídá Anna, "tam by se mohla slečna Matylda zotavit!" A taky se zotaví, pane doktore! Moji příbuzní jsou dobří lidé, vaše sestra bude u nich jako mezi svými - hned zítra pošlu psaní - až nemocnou propustí z léčení, může hned odjet na venek. Je tam krásně a zdrávo - lesy, pole, louky - na statku je všeho - nepoznáme slečnu Matyldu, až se zase vrátí domů."

"Milostpaní - tolik laskavosti!"

"I přestaň už, Kvido!" zvolal Adolf a žertem mu zakryl ústa dlaní. "A jdi raději domů, ať potěšíš maminku! Doprovodím tě, chceš-li!"

Když Kvido odcházel, - znova projevil upřímný dík dobrotlivým manželům, a po paní Cetlerové vzkázal poděkování také Anně.

Kráčejí po boku Adolfovou, hovořil s ním radostně vzrušen. To bude Matylda zítra překvapena, až jí všechno poví! Radostná novina jistě jí prospěje!

U domu, v němž Lipka bydlil, Adolf mu podával ruku.

"Poď' přece k nám, příteli!" - zval jej Kvido.

"Až jindy, doktore!" odmítal Adolf. "Slyšel bych zase děkování - dnes toho mám už dost. Vyříd' paní matce mé uctivé poručení a zítra své slečně sestře srdečný pozdrav. Že se všichni těšíme, až ji zase uvidíme!"

Stiskl mu pravici a již ubíhal od něho.

U Lipků dnes ani nepomýšleli na spaní. Stále a stále hovořili o neočekávaném vybavení z nesnází, o vzácném příkladu lásky k bližnímu . . .

Nazejtří navštívil Kvido sestru. Jak se vyjasnil její smutný obličej, když vyslechla bratrovo vyprávění! Úsměv nezmizel s jejích rtů. Kvido jej zřel, i když už opouštěl sál.

Spokojenost a veselá mysl jevily překvapující účinek. Matylda rychle se zotavovala, takže ji umístili v jiném sálu, kde byli lehčí pacienti.

Ted' už k ní směla matka. Shledání se bylo dojemné, a vzájemné vyprávění nebralo konce.

Příštího dne navštívila Matyldu paní Cetlerová s Annou. Matylda vroucně jim děkovala. Paní Cetlerová ukázala jí dopis z venkova. Sestra jí oznamovala, že pro pražskou slečnu už uchystala hezkou světničku a že se těší na její příjezd. Jenom ať udá, kterým vlakem přijede, aby ji mohli na nádraží očekávat s povozem.

Za týden přišla Matylda s matkou a s bratrem k Cetlerovým. -

Bolesti již neměla, avšak byla bledá, přepadlá. Oznámila paní Cetlerové, že dnes psala její sestře, kdy vyjede z Prahy - zítra dopoledne.

"Užijte hodně venkova a vraťte se posílená!" přála jí paní.

Potom se Matylda se všemi rozloučila. Anna ji přátelsky políbila na čelo. Když Matylda podávala ruku Adolfovi, řekl malíř bodře: "Přijedu se na vás podívat, slečno, jak vám venkovské slunce namaluje tváře, a doufám, že moje kritika bude příznivá. Už jsme se o tom umluvili s Annou; chceme panímámu tetičku překvapit. Ta bude vyvalovat oči, až jí vpadne do statku čtyřlístek Pražáků! Aby to překvapení bylo ještě silnější, pojede s námi také Kvido a paní Lipková."

Kvido se hned vymlouval, že nemůže opustit své žáky a také že by nerad zameškal přednášky.

"Žákům to nahradíš a sám také dohoniš, co zameškáš. Nebude ti na škodu, když si trochu provětráš plíce!"

Ted' zase paní Lipková přišla se svou troškou do mlýna. Co prý by si pomyslíla venkovská paní teta, kdyby ji přišlo obtěžovat tolik cizích lidí!

"Paní Lipková, kdybyste měla ještě více dětí, všechny by musily s námi na výlet!" smál se Adolf. "Paní teta má 'koníčka' - ušlechtilého druhu - nesmírně ráda hostí dobré lidi. Ať se tedy ten 'koníček' trochu prožene! Však ona se paní teta z těch hostí nezblázní; vždyť bude mít všech pět pohromadě: slečnu Matyldu, její matinku, pana doktora, slečnu Annu a moji velkou maličkost!"

Smáli se všichni žertovně řečí veselého malíře, a Kvido ani jeho matka již se neodvážili trvat na svém odporu.

Příštího dne jela Matylda na venek. Až na peron ji vyprovodili všichni, kdož měli později za ní přijeti.

Vlak se hnul, z okna jednoho vozu zavlál šátek, Kvido i malíř zamávali klobouky, Anna i paní Lipková kynuli rukou. . . .

(Pokračování.)

A. Pírová:

V KVĚTU OBJETÍ

Zašeptaly lesy jarní zvěst, v nádheře že Vesna slaví ples, zlatým klíčem bránu otvírá, příroda se v kráse odívá.

Zelená se všude trávníček, v poupě se rozvíjí keřiček, brzy bude květů v hojnosti, na květ chvátá včelka s rychlostí.

Ptáčekové již pějí ranní písničku, na větvičce poskakují v lesíčku, steré hlásky Tvůrce svého velebí a czvěna v tichu lesním hlaholí.

Potůček jen jednoduše pluje dál

a vlnky si šepotají sladkou báj; křepelka se vyplašila pod mezí, kde ku práci spěšné kroky včas běží.

Slunéčko již vystoupilo na dráze, pot se lije z pilného tam oráče; skřivánek mu při té práci cvrliká a kukačka v blízkém lese zakuká.

Aj to jaro krásné, přijde máj, příroda se změní v pravý ráj a v tom bílém květu objetí do háje se kroky rozletí.

Spojitě nádoby. "Víte, proč někteří čeští agrárníci sympatizují s Henleinem a tudíž i s Třetí říší?" — "Proto, že Hitler zavedl šedesátihodinový pracovní týden — a to by našim agrárním zemanům přišlo velmi vhod."

Soucít. Na dobročinném večeru, na němž zpívá hostitelka, ptá se jeden pán druhého: "Prosím vás, proč pak zavírá ta dáma při zpěvu oči?" — "Ze soucitu, ona nemůže vidět utrpení druhých."

Jak ty mně, tak já tobě. — "Manželství není pouze zábava," poučuje nastávající novomanžel svoji mladičku vyvolenou, "až budeme svoji, tak mi musíš denně vařit." — "Ano — a ty to musíš sníst."

Divná nemce. "Říkal jsi mně přece, že je tvoje paní nemocná. Viděl jsem ji vycházeti z módního závodu." — "To je možné. To je totiž její obvyklá lékárna."

Mája Nováková:

Pohozený Závoj.

X.

Paní Romanová zvěděla o těchto každodenních vyjíždkách mladých lidí až za několik dní, a to nikoliv z jejich úst. Pohněvalo ji toto tajnůstkářství, které považovala za neupřímnost. Ve skutečnosti byla to jen Viktorova vrozená nesdílňost a Marcelina zdrželivost, neboť nechtěla budi zdání, že snad pozornosti Stanislavova bratra přijímá jinak než jsou myšleny.

Paní Zuzaně bylo nejzáhadnější, kdo asi z těchto dvou, kteří se přece dosud jen velmi povrchně znali, učinil první krok k těmto bližším stykům. Viktor — Ach, to bylo tak těžko uvěřiti. A Marcela? — Ne, ta rovněž neměla při sobě vyzývavosti. Skoro začínala věřit, že paní Svobodová si všechno vymyslíla, ale umínala si věnovat zvýšenou pozornost chování svojí společnosti.

Hned následujícího jitra konstatovala u ní zvláštní radostné rozčilení, které se stupňovalo až v jásavou veselost. Paní Romanová nebyla v pochybách o jeho příčině. Uchýlivši se po obědě do své ložnice, skryla se za záclonu okna, odkudž bylo dobře vidět do zahrady i na řeku. Čekala a dočkala se.

Zahradou prošel Viktor a za chvíli ho spatřila na břehu řeky v místech, kde měl uvázanou loďku. Tu stanul a začal si oči proti slunci, pátral směrem k vile. Beze vší pochyby vyhlížel Marcelu.

Paní Romanová svezla se teď pohledem do zahrady, kde mezi zelení se prokmitl světlý šat. Tedy přece umluvená schůzka za jejími zády. Viktor tedy není tak nedobytný jak se stává. Zdědil asi po otci s podobou i povahu a jestli je tomu tak, tož slečno Marcela

nadarmo rozprostíráte své síť. — Pobaví se s vámi, zlobí vás, když dovolíte, ale až se bude chtít ženit, vybere si děvče z bohaté rodiny a nikoliv chudého sirotka.

Paní Zuzana za těchto myšlenek cítila jakési škodolibé uspokojení. Nebyla zlá, jen časem zatrpklá a závidějící jako všichni, které život připravil o to nejkrásnější. Měla Marcelu ráda, avšak přece jí, na-prosto cizí dívce, nepřála, oč byla kdysi připravena ona, — a co se marně snažila získat pro svoji neteř. —

Zadívala se znovu dolů a hnula sebou udiveně. Marcela ležela v houpací síti upevněné mezi dvěma třešňovými stromy a hleděla vzhůru do jejich korun, kde mezi zelení listů lákavě se rděly zrající plody.

Paní Romanová vyslala opět pohled k řece a ztrnula podruhé. Do loďky právě vstoupil Viktor a odrazil od břehu sám.

Paní Zuzana odstoupila od okna. Hanbila se teď za své špehování, které jí bylo tak nedůstojné. Jak je malicherná a všední, když v ní bouří hněv, ač se jí nic netýká. Co je jí celkem do osudu její společnosti a nevlastních synů, že se snižuje k chování, jež by spíše slušelo některé její služebné? — Hnětlo ji, že se zapomněla sama před sebou, neboť učinila tím zdrcující objev: všechna její uhlazenost a vybroušené chování je pouhou společenskou maskou, zakrývající její nitro, jež není tak dokonalé, jak se až dosud domnívala.

Jak paní Romanová dobře pozorovala, pohybovala se týž den její společnost jako v extasi. Byla totiž sobota, den, kdy po mostě, překlenutém uprchlými dny přes moře tužeb, měl konečně přijít Stáňa. Opájejíc se touto my-

šlenkou na brzké shledání, zapoměla na Viktora i na jeho loďku. Po obědě místo obvyklé cesty k řece, uchýlila se do zahrady, aby mohla nerušeně snít. Mechanicky se odrážejíc špičkou střeвиčku o zemi, rozhoupala síť a rudé poupě jejích rtů rozvílo se v čarovný květ zasněného úsměvu milující ženy.

Kolem ní zvolna postupoval pěkný červený den. Slunce usilovně se snažilo sežehnouti všechno svými žhavými pocely, které zeleným bobulkám třešní kouzly červené tvářičky. Kdesi na vrcholku stromu neúnavně opakovala pěnkava svůj stále stejný refrain, je-muž odpovídalo tichounké pípání mládětek v hnízdečku.

Marcela zavřela oči a nechala se pohybem sítě i myšlenkami ukoľebat do jakési snivé dřímoty. Přeslechla v ní i tiché volné kroky, blížící se od dvířek, jež vedly k řece. Až teprve po chvíli, téměř přinucena pocitem upřeného pohledu, otevřela oči a posadila se. Spatřivši o strom opřeného Viktora, zasmála se.

"To vy jste se tak na mě díval, pane inženýre?"

Usmál se a vrátil otázku.

"Probudilo vás to? Odpusťte."

"Nespala jsem přece", ohrazovala se živě.

"Předstírala jste to tedy."

Marcela se na okamžik zamyslela a pak mávla rukou.

"Nuže, jak chcete, — ale není to pravda. Jdete z lesa?"

"Přece jste tedy spala. Jinak byste věděla, že z řeky."

Marcela si náhle položila ruku na čelo.

"Ach Bože, já dnes zapomněla. Nezlobíte se, pane inženýre?"

"Jakým právem, slečno? Je to přece vaše dobrá vůle, když mi svěříte svůj život," odmítal žertem její omluvu a znenadání dodal: — "Dnes tuším má přijeti bratr."

Na Marceliných lících proskočila lehká červen. Sklopila oči a předstírala, že poznámku přeslechla. Hrát komedii, k tomu si příliš vážila Stáňova bratra a zaja-sat tak, jak by se jí chtělo, rozhodně nemohla.

Chtěla obrátit rozmluvu jiným směrem, když tu se ozvaly kroky a za keřem kvetoucího hlohu objevil se — Stanislav. Na jeho uprášených botách a provlhlých vlasech bylo vidět, že jde přímo z nádraží. Skokem se ocitl u Marcely jež zapomenuvši na opatrnost vyskočila a s překypující radostí podávala mu obě ruce najednou.

"Konečně, konečně jsi tady," hovořily její zářící oči, avšak ústa, pod vlivem rychle zas nabyté rovnováhy, pronášela maskující fráze.

"Polekal jste nás tím nenadálým objevením, pane doktore. — Byl jste už u milostivé paní?"

"Ještě ne. Spí asi, nechci ji rušit. Zanechal jsem jen dole své věci", snažil se Stáňa přizpůsobit, chápe, že před Viktorem jinak není možno.

"Dovolíte tedy, abych šla milostivou paní připravit na váš příchod. Doufám, že již bude vzhůru."

Marcela se letmo usmála a netroufajíc si pohlédnout na inženýra, chvátala k domu.

Nyní teprve Stanislav přistoupil k bratrovi, aby se s ním přivítal. Zapátral trochu neklidně v jeho obličej, ale ten byl tak nehybný, jakoby neviděl a neslyšel ničeho.

"Zahřál jsi se vid'?" podotkl klidně s pohledem na provlhlé Stáňovy kadeře, "zpropadené horko. měl jsi přijeti až večer. Připíkáte se v Praze, což?"

Stanislav upokojen tímto tonem, který zřejmě svědčil o tom, že Viktor nepojal nijakého podezření, vesele líčil muka rozpáleného dláždění a obléhání plováren.

"Ani si nedovedeš představit, jak rád bych byl na tvém místě", povzdychl na konec.

Kolem Viktorových úst zakroužil úsměv.

"Věřím rád," řekl stručně. "Nu, na druhý měsíc si to vyměníme."

"Kdyby už to bylo!", zatoužil Stanislav.

Viktor se náhle hlasitě zasmál, což se stávalo zřídka kdy.

"Jsi-li tak nedočkav koupele, — prosím, tady jsou mé plavky a

tamhle je řeka. — Smyj se sebe prach, abys mohl před máti předstoupit v plné kráse. Počkám tu na tebe."

Sedl si do sítě, kde prve ležela Marcela a Stanislav, který již od mládí skoro bezděky se podroboval jeho vedení, uznal i tentokrát jeho náhled za správný. — Vzal plavky a odešel k řece.

Nedělní odpoledne v Z. nelišilo se pranic od typického svčení dnu Páně v létě na venkově. Náves jako když ji vymete, neboť každý utekl před sálavým sluncem do lesa nebo alespoň do zahrady, aby si v stínu stromů odpočinul po namáhavé celotýdenní práci.

Viktor Roman skoro ospalý vedrem a tím tichem, které vládlo v celé vile, vyšel do zahrady a kráčeje pomalu k východu, rozhlížel se kolem sebe.

"U čerta, kde všichni vězí?" bručel si potichu, "snad nešli také spát? Věru, ani bych se jim tuze nedivil", zív si náhle upřímně a přivřel oči jako k dřimotě. Hned je však energicky otevřel a pažemi učinil několik rázných prostocviků.

"To tak —", káral se, "v třiatřiceti letech být ospalý jako starý děda a k tomu člověk, který si říká sportovec. Nu, odpomůžeme tomu!"

Seběhl k řece a za několik okamžiků rozrážel líně se vlnící hladinu řeky ráznými tempy výtečného plavce. Voda sice byla sluncem značně prohřátá, — ale přece jen zahнала ospalost. Když se oblékal, cítil se mnohem svěžeji.

Co teď? —? rozvažoval, dokončiv ústroj. Jezdit na loďce? To měl dokud byl v plavkách, teď v šatech by se upekl. Zavrhl tudíž tuto myšlenku, ale v zápětí se mu vynořila vzpomínka na Marcelu. Kde pak asi je? Neviděl ji, jak se po obědě všichni rozešli do svých pokojů. Vyspává snad, následující příklad svojí velitelky? — Právě dnes. — A co Stanislav? Spí-li také, zasloužil by, aby na něho došel a násilím ho přivedl k vodě.

Vrátiv se do zahrady a právě když za sebou zavíral dvířka, ozvalo se odkudsi se strany.

"Pane inženýre, moment, prosím —"

Viktor nemohl rozeznati odkud hlas přichází a proto byl nucen otočit se téměř kolem své osy, než objevil za plotem sousední zahrady korpulentní postavu jejich sousedky a nad plaňkami její rozpálený obličej.

"Přála jste si, prosím?" tázal se zdvořile, blíže se o několik kroků. Znal se s paní Svobodovou jen povrchně jako s ostatními letními hosty a byl zvědav, co ji asi tak důležitého přinutilo přetřhnout spánek, jehož stopy ještě teď nesly mžourající oči a pocuchané vlasy.

"Promiňte, že vás zdržuji, pane inženýre", usmívala se líbezně velkouzenářka, "chci vás jen prosit, abyste připomenul paní matince, aby nezapomněla v pět hodin přijít do lesa. Říkala jsem jí sice o tom hned včera, ale bojím se, že by mohla zapomenout, když máte hosta."

"Bratr přijel," prohodil Viktor, ubezpečiv ji, že vzkaz věrně vydělí.

"Vím, vím," rozplývala se panička, "je to velmi hezký pán. Nikdy bych neřekla, že jste bratry, pane inženýre!"

Viktor při nejlepší vůli nemohl potlačit úsměv. Poklona dobře míněná, dopadla poněkud jinak.

"Vy znáte mého bratra, milostpaní?"

"Dnes jsem ho viděla. Už je to hezkou chvílí, co šel se slečnou Janovskou do lesa." Paní Svobodová po této větě ulpěla žádostivým pohledem na obličej mladého muže, avšak v tom se nepohnul ani sval. Netečné "tak —", které jí hodil za její zajímavou novinu ji sice trochu zamrzelo, ale z větší části rozradovalo. Mnoha lahodnými slovy vymánivši na něm slib, že se on i jeho bratr zúčastní schůzky v lese, odtrhla se konečně od plotu a za chvíli bolestně zasténaly provazy houpací cítě pod jejími devadesátipětí kilogramy. —

Viktor zůstal stát na místě, dívá se přemítavě před sebe. Oči měl zúžené a zuby vtisknuté do dolního rtu jako vždy, když usilovně přemýšlel nebo se nemohl rozhodnout.

Náhle se hbitě otočil, zamířil k řece a podél jejího břehu kráčel volně k lesu, který několik minut vzdálen, zval ve svůj chladivý stín. — —

XI.

Bylo to rozkošné místočko, jež vybrala Marcela pro svoji schůzku se Stáňou. Les nížil tu svůj svah až k lukám a vyběhl do trávy několika zakřslými smrčky a břízkami, rozestavených do kruhu. Takto vzniklo půvabné zátíší, — chráněné před zvědavými zraky mimojdoucích, jichž ostatně nebylo mnoho. Letní hosté zdržovali se ponejvíce na pokraji lesa a chvátali-li kolem někdo z vesničanů, — neměl pokdy prohlížet nezajímavou skupinu stromků.

Marcela Janovská objevila toto místočko hned týž den po svém příjezdu. Zalíbilo se jí, a tu si vysnila svoje setkání se Stáňou. Na jeho otázku ráno v jídelně před příchodem ostatních, kde ji zastane samotnou, načrtla chvatně svůj plán. Až paní Romanová ulehne at' na ni Stáňa čeká u zahradních dvířek.

Ujednáno, vykonáno. — Proklouzli, ani by, jak se domnívali, byli kým vidění a pod ochranou klenbou lesa vlétli si do náruče. Ale Marcela brzy se Stáňovi vytrhla. Uznala, že tak nerozumně se líbat na frekventovaném místě je na nejvýše pošetilé a neopatrné. Pohnula tedy Stáňu k tomu, aby ji, arcíže pasivně a v patřičné vzdálenosti následoval, že ho dovede v místo, kde jejich radost ze shledání nebude nikoho bodat do očí.

Stanislav poslušně se za ní šplhal do vrchu a na druhé straně slézal se svahu, projevuje při tom hlasitě svou nelibost, že cesta nemá konce.

Marcela stiskla mu pokaždé ruku na udobřenou a směříc se, slibovala stále už jen několik minut. Když pak stanuli před smrčkovou

stěnou, obrátila se plně k Stanislavovi. Její tvář byla vážná a oči, hledící zpřímá do zářících a světlujících Stanislavových, — jako by rozpačité a prosící.

"Budeš hodný jako jsi byl dosud vid'?" zašeptala po chvíli a sklopila hlavu.

Mladý lékař dotkl se pohledem husté hradby smrček a porozuměv, přivinul Marcelu něžně k sobě.

"Mohla bys pochybovat?" tázal se vyčítavě a pozdvihl její zardělý obličej.

Stiskla mu vděčně ruku a radostně se usmála. "Odpust' mi, vím, že jsi můj drahý, hodný hoch. A teď pojďme . . ."

Rozhrnula smrčky a první vklouzla na mýtinu. Stanislav v patách za ní. Zelené větvičky neslyšitelně se za nimi zavřely a oni stáli v okrouhlém místočku, přetátém zlatým pruhem slunečních paprsků, které po druhé straně mezi sebou popustily štíhlé kmeny mladých břízek.

Marcela s potěšením pozorovala Stáňovo překvapení. Pak se před něho postavila se šelmovským úsměvem.

"Doktore Stanislave Romane, — jste spokojen s, — Ježíši, — Stá - ňo!" zajikla se jak ji prudce chytil.

"Jsem na výsost spokojen, slečno Marcela Janovská," oplácel jí pak, "ale něčeho přece lituji."

"A čeho?" tázala se dychtivě. "Nepovíš?"

Stanislav okamžik otálel. Vida napité Marcelino očekávání, usmál se čtverácky a foukl jí do pocuchaných vlasů. "Toho svého slibu . . ."

Marcela vzplanula jako červánek a než se nadál sesmekla se své postavy jeho paže.

"Jdu domů," řekla tiše a odvrátila se, aby Stáňa neviděl, že jí slzy zalévají oči.

"Ale Marcelo, — miláčku . . ."

ulekl se mladý lékař a skokem jí zastoupil cestu. "Snad bys nevěřila, ty moje citlivko, že jsem to myslel opravdu? Domníváš se, že já nejsem hrd na naši čistou něžnou lásku, že bych byl schopen zhasit její zář a tebe, svého an-

děla zbavit křídel? Jestli je to už vůbec možno, miluji tě za tu tvoji nedůtklivost ještě více, neboť to je mi nejlepším důkazem, že jsem konečně našel, co jsem hledal. — Nehneváš se už na mě, vid'?"

Marcela zavřela hlavou, ale její hradra zdvihl potlačený vzlyk.

"Stáno . . ." vynutila ze sebe odhodlaně, — "já - já . . ."

". . . nenadála jsi se toho ode mne vid'," předešel ji, "ale slibuji, že to bylo poprvé a naposled. — Usměj se na mě, holčičko moje. Sedneme si a já ti budu vyprávět, jak se mi v Praze stýská."

Marcela nemohouc odolat prosebnému tonu jeho hlasu, setřela slzy a usedla do trávy. Stanislav jí položil hlavu do klína hledě na ni vzhůru, tiše jí líčil, jak je mu v Praze smutno. Už dvakrát se rozběhl do Dejvic a až skoro před vilou se teprve vrátil, vzpomenuv si, že je prázdná. Všecka místočka, kde byl s Marcelou už prošel a představoval si, že je ona s ním.

Marcela mu hladila vlasy a se šťastným úsměvem naslouchala jeho slovům. Náhle, upozorněna lehkým zašustěním větví, vzhledla a lehce vykřikla.

Mezi břízkami objevil se Viktor, a okamžik nehybně hleděl na obrazy před sebou. Stáňa uhodnuv s Marcelina obličejem, že se něco děje, vyskočil a v mžiku stáli oba bratři proti sobě.

"Slídils!" vybuchl zlostně Stanislav, aby zakryl rozpaky.

Jeho bratr se pohrdavě usmál.

"Jsi trochu ukvapený a domýšlivý. Toulal jsem se lesem a náhodou přišel až sem. Slečna Janovská snad mi promine moji bezděčnou indiscretnost."

Uklonil se směrem k Marcelě, jež se ani neodvažovala vzhlednout a prosmýkl se pryč zas tak tiše, jako přišel. Marcela a Stanislav zůstali na sebe hledět v rozpacích.

"Půjďme také," promluvila konečně Marcela.

Vyšli na cestu a mlčky stoupali vedle sebe vzhůru pěšinou. Stanislav, když byl několik minut Marcelu pozoroval ze strany, vsunul ruku pod její paži a přitiskl ji k

sobě.

"Netvař se tak smutně, miláčku. Co na tom, že Viktor objevil naše tajemství? Řekl jsem ti přece už jednou, že do srdečních záležitostí si nemáme vzájemně co mluvit. - Jemu je to naprosto lhostejné."

"Já sama nechápu, proč mám před ním takový strach," usmála se Marcela, "i teď, když jsem se přesvědčila, že také dovede být roztomilým společníkem."

"Jak a kdy jsi se přesvědčila?" zbystřil Stanislav pozornost.

Marcela se k němu živě otočila.

"Ach tak, já jsem se ti ještě nepochlubila, jak jsme se sprátelili? To se podivíš..." Zveselena mu začala popisovat svoje každodenní vyjížděky v lodce a smáli se spolu, že se Viktor nikterak netají, že v ní vidí pouze zatížení druhého konce svoji lodky.

"Matinko, je to skutečně tak nutné, abychom šli s tebou?" protáhl se Stanislav mrzutě, když při svačině byl paní Romanovou oznaměn sraz v lese.

"Ovšemže je to nutné," smála se. "Což pak nechápete, Stáňo, že toužím stát se vzácnou? Skoro ve všech rodinách mají dcery, jsem přesvědčena, že mě láskou umáčkají, když jim přivedu takové dva nadějné kandidáty ženitby."

Nyní zas hluboce vzdychl Viktor.

"Proč jste to neřekla dříve, matinko...? Nebyl bych té paní vedle slíbil, že půjdem."

"Nešťastníče, cos to učinil?" - křížoval se Stáňa, "snad nemá na tom zásluhu tvoje šetrnost? Vzpomněl si asi, kolik ušetříš obědů a večeří, a provedls tu nerozvážnost."

"To by byly trochu drahé večeře, můj drahý. Svoji svobodu si cením hodně vysoko."

"Ale prosím, jen podle libosti," vmísila se do rozhovoru paní Romanová ironicky, "však on nikdo nebude dělat nátlak, aby ji přepatřil. Zklamala jsem se trochu ve vás, moji milí hoši. Až do této chvíle jsem byla přesvědčena, že vy jste povznesení nad tu ořepa-

nou hrůzu před vdavekchtivými děvčaty, která už působí až nechuť. Méně zbabělosti a domýšlivosti měli by mít všichni mladí páni! Neboť není to směšné, že se třesou, aby nebyli polapeni tam, kde přece oni musí učinit první krok? Věřu, pomalu se bude muset dívka bát přivětivě se podívat na svobodného muže, aby se neocitla v podezření, že se snaží všemi silami ho ulovit."

Oba Romanové se nuceně usmáli a nechtíce svoji nevlastní matku dráždit odporem, bez námitky se zvedli od stolu.

XII.

Viktor Roman stál opřen o plot zahrady a díval se na řeku. Byla drobně zviněná a čísel od ní příjemný chlad. Krvavý kotouč zapadajícího slunce barvil do ruda její hladinu, čerenu místy údery vesel nebo tempy jednotlivého plavce.

V trávě na břehu sedělo několik dívek, podobající se ve svých světlých, vzdušných šatech velikým kopretinám. Před nimi stáli dva mladíci a napínali svoji výmluvnost, aby některou z krasotinek získali do svých lodiček, jež připraveny kymácely se u břehu.

Inženýr se díval směrem k nim a zdálo se, že pozorně poslouchá hlasitě vedený rozhovor. Trhl sebou trochu, když kdosi se dotkl jeho ramene, ale poznav bratra, opřel se zas ležerně o plot a tápal se nedbale:

"Kterým vlakem odjíždíš? Ted', tuším, jede jeden po sedmé; ten by se ti hodil."

Stáňa mávl nevrle rukou. Viktorova lhostejnost, kterouz tento přehlížel své odpolední, beze sporu zajímavé odhalení ho až urážela.

"Pojedu až devítkou," řekl mrzutě, "musím se trochu vzpamatovat po té túře v lese."

"To tě tak zdolalo šest párů dívčích očí? Jako lékař měl bys být odolnější. Ale bylo to zábavné co?"

"Nezdálo se mi právě, že bys se byl nějak skvostně bavil. Nechal jsi mluvit svoji dámu a sám jsi se

spokojil s pohodlným posloucháním."

"Kdyby se mi tak neprotivila domýšlivost, řekl bych, že jí ty druhé přece záviděly. Nu, - nebyl jsem jediný, co jsem se nudil. - Slečna Janovská nebyla na tom lépe. Chudák chodila tak sama, aby si musela připomenout, - že všechny jsou domácí dcery a ona jen placená společnice."

Přes Stáňův obličej přelétl rudý stín.

"A je to tvojí vinou!" vyhrkl ostře. "Proč jsi jí odvedl tu malou Svobodovou, co s ní chodila? Měl jsi přece na vybranou ještě ostatních pět."

Viktor složil ruce na prsou a upřel na bratra pronikavý pohled.

"To mělo svůj účel, můj drahý," řekl zvolna.

"Rád bych věděl jaký..."

"Chtěl jsem ti poskytnout příležitost, abys se mohl k slečně Marcelce přiblížit. Proč jsi ji nevyužil?"

Stanislav zmáten přímým útokem, neodpovídal. Viktor se zamračil.

"Nechat se v ústraní laskat a před lidmi pak děvče přehlížet, - dovede každý lump. Myslím jsem vždycky, že můj bratr, který má přec tak ideální náhled na lásku, nikdy by nekompromitoval dívku svým vyznáním, aniž by jí zároveň při tom nabídl manželství. - Zdá se mi však, že všechny ty vznešené náhledy byly pouhé fráze a..."

"Nemáš práva takto se mnou mluvit!" rozkřikl se Stanislav popuzeně. "Kdo ti řekl, že si Marcelu nemíním vzít?"

"Tvoje chování tomu nenaspovídá. Nemáš přece zapotřebí skrývat se jako studentík, který se bojí svého profesora. Jsi sice ještě dosti mlád, ale máš postavení a příjem, který ti umožňuje, abys se mohl oženit."

Během Viktorovy klidné, věcné řeči, nastal v Stáňových citech nečekaný obrat. - Pravda, nikdy se ani slovem nezmínil, co zamýšlí. Přijímal Marcelinu lásku a nenaznačil jí vůbec jejich možné spojení v budoucnosti. Zastyděl se za to, avšak nepřiznal se k to-

mu, nýbrž řekl rozmarně: "Dove-
deš si vůbec učinit představu, sta-
rý medvěde, co půvabu přinese
taková tajná láska? - Ale kdež
pak ty. - A ostatně Marcela sama
nechtěla, abychom se prozradili."

"Je-li tomu tak," podotkl Viktor
se suchým zasmáním, "pak jsem
se ovšem zbytečně namáhal a
rozbíjel vám romantiku. - Myslil
jsem, že je Marcely škoda k za-
hrávání."

"Pochybujes snad' ted' o tom?"
zvedl Stáňa hlavu.

Viktor zúžil oči a neodpovídal.

"Poslyš, Stáňo," - ozval se po
chvíli, "pamatuješ se ještě, jaké
jsi si stavěl podmínky, když se nás
tehdy máti ptala, proč se nežení-
me?"

"Ovšemže, a z těch jsem nesle-
vil ani vlasek. Při Marcele jsou
všecky splněny," usmíval se tri-
umfálně Stanislav.

"Jsi o tom tak pevně přesvěd-
čen?"

"Skeptiku! Sama mi to potvrdi-
la. A vypadá snad Marcela jako
mistrná lhářka?"

"To ne," potvrdil bez rozmýšle-
ní Viktor.

"Nu tak, co chceš víc . . .?"

"Nic, než abys šel a uvědomil
slečnu Janovskou o svém úmyslu.
Na rozloučenou už ji můžeš ve-
řejně políbit jako svoji nevěstu,"
řekl Viktor suše.

"Dobrá, půjdu," souhlasil Stani-
slav. Náhle položil ruce na bratro-
va ramena a podíval se mu do
očí. Na rtech mu poskočil úsměv.
"Nepozoruješ sám, že se nějak
podezřele zajímáš o osud matčiny
společnice? Co je ti tak dalece do
cizí dívky? Dosud ti nezáleželo a-
ni na jedině."

Viktor snesl jeho pohled, jen rty
se mu složily v tvrdou linii.

"Neblázní," řekl klidně. "Ovšem
do cizí dívky není mi nic, ale je mi
do mého bratra. Nechci, abych se
za něho musel hanbit, že k svému
pobavení využívá opuštěného si-
roteka."

Stanislav opět vzplanul hně-
vem.

"Kdyby tento sirotek nebyl tak
roztomilým stvořením, jsem jist, že
bys se tak nestaral. - Myslíš, že

jsem tě neprohlédl. To mě neuráží
bratr, ale sok. Mít denně před o-
čima tak hezounkou dívenku, by-
lo moc i pro tvoje okoralé srdce.
Jestli jsi si lichotil, že je Marcela
okouzlena tvou lodičkou a tvým
přátelstvím, byl bys velmi rozča-
rován, kdybys ji byl slyšel, když
mi o tom vyprávěla."

Kdyby Viktorova pleť nebyla
tak osmahlou, bylo by možno po-
zorovat, že zbledl. S bleskem hně-
vu v očích stáhl brvy, ale ovládl
se a v zápětí pohrdlivě se usmál.

"Máš doktorský diplom a jsi při
tom hlupák. Zač mě vlastně pova-
žuješ? Za obyčejného padoucha,
nebo za anděla? Ujišť'uji tě, že
nejsem první ani druhé. Jsem pou-
ze průměrný člověk, který má vy-
vinutý smysl pro čest a povin-
nost."

Stanislav, již zase ovládnán
zvláštní silou, kterou vyzářoval je-
ho pevný a vyrovnaný bratr, po-
dal mu ruku na usmířenou.

"Jsem snad dobrý lékař, - ale
rozhodně špatný psycholog. Pro-
mluvím ještě dnes s Marcelou a
budu hledět, abychom si co nej-
dříve zařídili svoje hnízdečko. Tě-
ším se, že budeš brzy následovat
mého příkladu. Jestli ovšem," -
zasmál se, "najde se tak statečná
dívka, která se nedá ničím odra-
dit. Zdá se mi, že ty s tak křeh-
kým květem, jako je žena, zachá-
zet neumíš. Zlámeš ho dříve, než
ho utrhneš."

"Podle tvého názoru nejsem
schopen učinit dojem," řekl po-
malu Viktor a klidně se při tom
úsmíval. "Pokusím se tedy pře-
svědčit tě, že se mýlíš."

"Na to jsem strašně žádostiv,"
smál se Stanislav.

Viktor se otočil k řece a kývnu-
tím hlavy ukázal na skupinku dí-
vek.

"Vidíš ta děvčátka tam? Ti mlá-
denci u nich, po celou dobu co
my tu hovoříme se namáhají, aby
některou přiměli vstoupit do lod-
ky. Jak vidíš, nadarmo. A ted' dá-
vej pozor. Vsázím se, že já, který
má za sebou leta Kristova, odve-
du nejmladší dvacetiletým studen-
tům přímo před nosánky."

"Ale dovol, to zní úžasné sebe-

vědomě. Ať nejsi zklamán," kro-
til ho Stanislav.

"Neboj se a dívej se jen," usa-
dil ho Viktor a zamířil k řece. Šel
skoro najisto. Přilíší živě mu ještě
tkvěly v paměti dlouhé pohledy
a neskrývaná radost mladické
blondýnky, když se k ní v lese
na chvíli přidružil.

Stanislav hleděl za ním jak se
blíží k dívkám a v malé chvíli vi-
děl, že opradu jeden bílý, vzduš-
ný obláček usedá s ním do lod'ky.

Zavrtěl udiveně hlavou a nestar-
raje se více o něho, šel vyhledat
Marcelu. Potkal ji v chodě, kde v
tu chvíli nebylo nikoho. Usmívala
se na něho, ale v jejích očích ne-
bylo veselosti. Přiskočil k ní a vzal
ji za ruce.

"Rozloučíme se, miláčku. - Za
dvě hodiny už tu nebude."

"Já vím," snažila se tvářit šibal-
sky, "ale týden není přece rok. -
Tož st'astnou cestu, Stáňo. Pusť
mě už, může se každou chvíli ob-
jevit tvoje paní matka."

"To mně naprosto nebude va-
dit. Což pak nesmím při loučení
políbit svoji nevěstu?"

Marcela se zarazila a pohlédla
na něho rozšířenýma očima. "Co
to mluvíš, Stáňo?"

Stanislav položil dlaně její ru-
kou na své tváře a radoval se z
jejího překvapení.

"Jen pravdu, dušinko. - Nevěříš
mi snad?"

"Stáňo . . ." vydychovala prud-
ce - "ty bys opravdu chtěl . . .?"

"Nu ano, moje holčičko a k to-
mu co nejdříve. Ovšem, nedosta-
nu-li košem."

Objetí jeho šije a sladký polibek
byly uspokojující odpovědí. Poje-
dnou však Marcela zvažněla.

"Ale což milostivá paní?" táza-
la se úzkostlivě, "jsem chudý si-
rotek a její společnice."

"Nestrachuj se, miláčku. Já sám
jsem pánem svého jednání. Moje
nevlastní matka je mi cizí právě
tak, jako já jí, nemá práva mi pře-
kážet."

"A - bratr?"

Stanislav lehce zrudl. Vzpomněl
si na předcházející scénu a cítil
cosi jako zahanbení, když váhavě
odpovídal:

"Víš o mém úmyslu a je s mou volbou úplně srozuměn. Ostatně i kdyby nebyl, nezměnilo by to nic na věci. Nejsem přece děckem. A teď' pojď, povíme to matince."

"Ne, - prosím tě," zadržela ho Marcela, "aspoň dnes ještě. Až přijedeš podruhé; vzpomatuji se zatím trochu."

"Tys bláhové dítě, k čemu ten strach," odporoval Stanislav, a však Marcela prosila tak dlouho, až jí vyhověl.

"Nu . . .?" pozdvihl Viktor távavě obočí, když se asi za půl hodiny setkal s bratrem v zahradě.

"Už je všecko v pořádku," kývl Stanislav s úsměvem.

"Co říká máti?"

"Ta ještě nic neví."

"Proč jí to neřekneš? Bojíš se snad?" Viktorův hlas jevil náběh k pohrdání.

Stáňa to ignoroval. "Marcela nechťela," řekl pouze.

"Ták . . .?" protáhl udiveně Viktor a pak pokrčil rameny. "To je teď' již její věc. Já se více o to starat nebudu."

"Za čež ti budu jen vděčen," - rozdrtil mezi zuby Stanislav.

(Pokračování.)

DOPISY.

DETROIT, MICH.

Milí čtenáři!

Mnohý se podiví, že už jsem zas na "piketě". Jsme zde v tom našem městě na zahálkovém odpočinku, a tak člověk musí něco dělat. Jsou to nyní časy — čím dál tím hůř — jak ta babička říkala, když se s těch schodů kutálela. Kapitalisti si hrají s dělným lidem jako kočka s myší. Všecko má ale svůj konec, a říká se, že hůl má dva — a jitrnice též. Nyní si můžeme pobručovat tu naši prstonárodní písničku:

Bejvávalo, bejvávalo dobře,
za našich mladých let
bejval svět jako květ atd.

Ano odběhly ty dobré časy do moře minulosti. Už tomu bude bezmála čtvrt století, co jsem cestoval po amerických českých katol. osadách pro tyto časopisy.

Skoro po 4 leta jsem se pohyboval mezi tím našim dobrým, bo-
drým lidem, a dosud chovám
vděčné vzpomínky na mnohé šle-
chetné dobrodince. Mnozí již spí
věčný spánek a stále jiní se ode-
birají z tohoto slzavého údolí.
Pán Bůh odměň dobré skutky
jejich. Děkuji redakci za uveřej-
nění mého dopisu s mou chod-
skou básní. Dosud jsem neviděl,
že by báseň otiskly i jiné naše
časopisy. (Snad z obavy, aby
neurazily panstvo německé?)

Mám po ruce ještě jednu chod-
skou báseň, kterou zde pro zá-
jem pošumavských krajanů uvá-
dím. Báseň tato je věštba napsa-
ná Ant. Klášterským a věnovaná
vdp. Jindř. Š. Baarovi:

Teký Chod.

Tak huž stát náš máme,
staví se ha bílí,
hale na Chody ste
při tom zapomili,
na ty, co hlídali
každou branku v Evropě —
haby, až se zpomí,
nebulu již pozdě!

Myslijte, že šecko
sou kontrachty míru,
hale my strach máme,
že to jen chmejr pejru.
Šak ty perkameny
naše teky vzali,
fik, fik, jedním rázem
přestřihli je celý.

Že sme přečkali tu
i ty Lomikary,
nic nám nepomohly
perkamenty starý,
hale že sme míli
hin ve zlyj tý době
jiný, eště lepší
skrytý šickní v sobě.

Ha na tich tam stálo,
že my, věrni rodu,
krev ha život dáme
za řeč, za svobodu;
ha to naše srdce
na krvavých tkáních
visilo tam samo
jako pečet' na nich.

Němec povalenýj
líže sobě rány,

hale až von stane,
zabouchá nám v brány:
bure mstit se krutě,
bure mstit se prudce;
proto psa jen k boku,
ha ten čakan k ruce!

Šak se hubráníme,
ajt' si chtivýj vraždy,
perkament náš v sobě
bure-li mít každýj,
nedá-li se zmiklát
léčkou hani svodem,
bureli z nás každýj
v našem státě Chodem!

Takový je náš lid v pohraničí
šumavy — pohotový hájit své
území v každém okamžiku. Dle
dopisu mého bratra z rodné ves-
nice Bohumilic, jsou připraveni
k uvítání Němců. Cvičí staří i
mladí, ba i ženy — zákopy a o-
pevnění mají hotové; jsou si
vědomi, že musí napnout vše na
obranu své země. To je ten klín
tlící v tom německém dubě, jak
ta věstecká od Lad. Quise z roku
1873 odpovídá:

Kdo s koho.

Vy jste dub — a my jsme klín,
dřevo, dub — my z ocele.
Necht' nás vaše síla svírá,
váše rez necht' do nás vžirá,
naše jádro neumírá.
Bouře zvrací shnilý strom,
v ocel marně bije hrom.

Vy jste dub — a my jsme klín,
vryti ve váš tvrdý kmen.
Bratři, jež jste zadávali,
mrouce klín Vám zůstavili,
živý klín, jenž nevysílí.
Jednou klín však udeřen
rozrazi Vám ve dvě peň!

S pozdravem

V. M. Kliment.

DUBINA, TEXAS.

P. b. P. J. K.!

Čtená redakce! Odpust'te, že
vás stále obtěžuji s tou mojí
škrabanincou, ale přiměl mne k
tomu dopis odběratelky, která
pochází ze staré vlasti z Dolní
Dobrouče, neb moje kolébka tam
také stávala. Jenom, Bohu žel,
že málo pamatuji. Měla jsem 10

roků. Psát a číst jsem se naučila v Dolní Dobrouči, tady jsem ani do školy nechodila. Asi některá krajanka mě bude více pamatovat. Rozena jsem byla Marešova, mám starší sestru Marii a bratra Josefa, který měl jednadvacet rocků, jak jsme opouštěli starou vlast. Bylo nás osm sourozenců, jak jsme opouštěli starou vlast a bude tomu letos v listopadu čtyřicet rocků. Ještě kromě rodičů jsme všichni na živu. Tak, milá paní Matildo Schillerová pište, jestli jste nás znali. Asi máte více v paměti než já. Často si vzpomínám na své kamarádky, s kterými jsem chodila do školy, jenže, Bohu žel, jména jejich jsem zapoměla. Jsem jako ten Alex v tom románu. Není divu. Moje hlava už také něco zkusila. A pak záhy po příjezdu jsme ztratili matku. Nebyl tu, kdo by nám připomínal starou vlast, naše veselé dětství, ač Bohu žel bylo vždy všeho poskrovnu. Ale vždy se s láskou vzpomíná na mládí, ať bylo jaké bylo dokud byla matka. Ale s matkou pochovají sirotky do své mládí. Blahoslavený, kdo má v srdci pevnou víru v Boha, ta vítězí nade vším. Ale teď se ztrácí v tom světském hluku vše, i ta víra a láska. Také já jsem měla sen, jak se poslední válka měla ukončit, ale také to nebyl sen — aspoň ten hlas, to jsem nespala a ještě to stále slyším, jak by to včera bylo. Zdálo se mně, že se sešlo národa čtyři tisíce, a že tam měl kdosi řečnit. Viděla jsem na jakémsi stole toho řečníka, vysoko od země; co řečnil, jsem nerozuměla, ale najednou začal zpívat a s ním celý národ: "Národe, národe, velká síla jsi, s láskou se obejmí — s láskou se rozejdi!" Stále ten hlas vystupoval k nebesům, od kterých šla posvátná jasnost. Já jsem v tom nespala, ten zpěv jsem slyšela, a tu blaženost nebeskou jsem na sobě cítila. Stále ty pocity cítím a věřím, že to byla nadpozemská bytost, které máme věřit, že je něco silnějšího

nad námi. Jenom Bohu žel máme lidi, oni do kostela chodí, jsou ti nejlepší katolíci, ale když jim něco řeknete, oni se vám vysmějí a řeknou, že po smrti dostaneme šest střevíců a to bude vše. Ó, jak ubozi malověrní! Blahoslavení, kdo nevidí a uvěří. Vždyť nám Kristus Pán v každém evangeliu zanechal nějaké ponaučení, jen trochu rozjímat. Ještě podobné vidění jsem měla dvakrát, a proto žádná moc na světě mě nepřemluví, že je něco takového klam. Časem vám povím více, bude-li vás to zajímat. Mně všechny dopisy zajímají; čtu-li veselý, raduji se s vámi; čtu-li smutný, truchlím s vámi a prosím Boha, aby vám dal sv. trpělivost a potěšil vás ve vašem životě a po smrti dal věčnou blaženost. — Dnes slavíme svátek. "Vyšla hvězda, vyšla jasná, nebyla to hvězda jasná, byla to Maria krásná. Zjevil se Jí Anděl Páně, dal pozdravení té Panně." Pozdrav paní Barboře Řemen. Stále hledám váš dopis, ale marně. S pozdravem na ctěnou redakci. Tetička Filomena. Posílám 20c na dobrý účel.

PHILLIPS, WIS.

Vážená redakce a milé čtenářky!

Jistě Vás, milé čtenářky, hluboce dojmá, že jedna neděle v nejkrásnějším měsíci v roce věnována jest ku cti matek. Dobré dítka zajisté ctí a milují svoji matku vždycky, ale tento veliký hold veřejný naplňuje radostí srdce nejen matčino, ale i dobrých dítek. Já jsem vždycky až k slzám pohnuta, když vidím někoho ozdobeného červeným květem z lásky ku živé matce, aneb květem bílým z úcty k matičce mrtvé. Vždyť zajisté si každá matka tu úctu zasluhuje za ty všechny oběti a za tu sebe zapomínající lásku. Je to jistě pravda, že lásku mateřskou nic na světě nenahradí. Jest to zajisté proto, že jest ze všech lásek na světě nejvznešenější. Zde ty světské lásky, ať jest to láska milostná anebo láska přátelská,

žádají opět lásku, chtějí být ošetřovány, a když se tak neděje, brzo vyprchávají a pomalu ze srdce mizí. Ale láska mateřská jest jiná. Matka, čím více dítě bloudí a ji zarmucuje, tím více ona je miluje a za ně se modlí. Jest nás asi málo, milé čtenářky, tak šťastných, že máme svoji matičku zde, ba mnohá z nás už ji nemá ani na živu. Moje drahá matička už leta spí pod drnem, tak záhy jsem ji ztratila, nebylo mně ještě ani třináct rocků. Kéž za její lásku ke mě ji Bůh odmění životem věčným. Kéž Pán Ježíš, Kníže Pokoje, pokyne Svou rukou a zastaví tu válečnou bouři, aby více nekosila mladé, nadějně životy, aby nemuselo více krváčet žádné mateřské srdce, aby se mohlo těšit z lásky svých dítek, nejen na den matek, ale stále.

Marie Vlín.

Ku Dni Matek.

Máš-li ještě matku svoji — tento poklad předrahý — pros, by Bůh ti zachoval ji dlouhá leta ve zdraví.

Máš-li svoji matku blízko, dej jí květů plný klín; skloň se k ruce její nížko, jsi-li zdárná dcera — syn.

Vzdálená-li tvoje máti, neb ji kryje hrobu stín, můžeš jí též kvítí dát a vzpomínku vrecí s ním.

Vždyť znáš růže vzácných druhů, jejichž cena neklesá, vůně jejich z zemských luhů vznáší se až v nebesa.

Z růží těchto padesátí uvij překrásný věnec, za svou milou drahou máti pomodli se — růženec.

PORTLAND, ORE.

Ctěná redakce!

Prosím za uveřejnění těchto řádek.

Tímto plním slib učiněný Božskému Srdci Pána Ježíše a Neposkvrněnému Početí Panny

Marie za vyslyšení mé prosby.
Odběratelka.

BLANDBURG, PA.

P. b. P. J. K.!

Vážená redakce a milé čtenářky!

Tento svatopostní čas nám připomíná, abychom častěji pozdvihli srdce i ducha ke kříži, na kterém se náš Spasitel obětoval za spásu duší celého světa. I mně dnes nutí do pera vrátit se do doby minulé, kde u vchodu chrámu Panny Marie byl postaven misionářský kříž s tímto nápisem:

"Pozdraven buď svatý kříž,
na němž umřel Pán Ježíš;
pozdravuj Jej duše má,
abys byla spasena."

Pod těmi řádky následovala modlitba odpustková. Cesta do školy nás několik dětí vedla okolo toho kříže, kde byla každodenní zastávka. Spěšné políbení sv. kříže a hlasitá modlitbička řinula se z dětských srdcí a pak zase rychlým krokem jsme spěchaly do školní budovy. Od té doby již uplynula řada let, ale kříž tam dosud stojí a žehná zase jinému pokolení. Zbožný lid moravský vzhlíží k Němu s úctou, čerpá pod Ním trpělivost a sílu v denních potřebách. Dnes, kdy žijeme v tak pohnuté době, kde kříž Kristův i příkázání Boží se tupí, jest nám třeba silné víry v Boha, spojit se my katolíci v jeden šik pod kříž našeho Spasitele a zvolati: "Ukřižovaný Pane Ježíši, chraň nás i naši starou vlast, a nedej zahynouti nám ni budoucím."

V čísle 918 v Č. Ž. nám paní Floriánová ze Strážnice sdělila zprávu o úmrtí pana inspektora Noppa, kde dotyčná podotýká, že jest nás ve Sp. Státech hodně jeho žáků, jež učil. Máte pravdu, myslím, že je nás zde pěkná hromádka, ale jak pozoruji, nevěnoval mu dosud žádný poslední vzpomínku. Ale tak to už ve světě bývá, že nevďek světem vládne. Zemřelý dříve působil po mnoho let na měšťanských ško-

lách a byl také učitelem zámeckých dětí hraběte Magniza. Ve svém povolání byl velmi přísný, takže mezi vyučováním nestrpěl žádné výtržnosti, ale kromě školy měl pro každého dobré slovo. Za manželku měl dceru německého obchodníka Dauma, která jej před lety předešla na věčnost. Za jeho působení jsme v naší třídě neměli nějaký čas třídního učitele a tak nás učil několika předmětům; pak jsme dostali za třídního učitele pana Navrátila, který byl pravý demokrat a již je také na věčnosti. Oboje tyto rodiny neměly žádných dětí a majetek p. učitele Navrátila byl na jeho žádost darován ctihod. Sestřičkám svatého Vincence ve Strážnici. Necht jest' těmto zemřelým učitelům i jejich družkám života Bůh milostivý a ať odpočívají ve svatém pokoji, a světlo věčné necht' jim svítí. — Paní Floriánové děkuji za upozornění a také díky za pozdrav.

Pí. Polášková, vyslovuji Vám upřímnou soustrast nad úmrtím Vaší dcerušky, ale pro potěchu Vám toto napíši: Jisté paní odešla prvorozená dcera do kláštera a když skládala věčné sliby, tak jí bylo dovoleno, jíti na několik dní domů. Pak se zase rozloučila s rodiči a sourozenci a šla za svým povoláním. Po jejím odchodu její matka neustále týden plakala až se jí zdál tento sen: Viděla Neposkvrněnou Pannu Marii v bílém rouchu s korunou na hlavě a vedle ní stála její dcera v černém řeholním oděvu a obě se na matku usmály. Když matka viděla, jak je její dcera šťastna, tak už potom nikdy neplakala. Tohoto roku na Nanebevstoupení Páně syn té paní bude na kněze vysvěcen. A tak zajisté aj Vaše zemřelá Anička se již těší v přítomnosti Matičky Boží, jenž Ji Bůh k té slávě nebeské v tom krásném věku povolal. My tam také máme nejstarší dcerušku. Pí. Tomšová lituji, že Vás to revma trápí. Já jsem to také zkusila a vím, jaký je to neodbytný host. Jen vždy dbejte,

abyste měla nohy v suchu, častěji přes den si měňte punčochy, když je budete mít vlhké a tak to bude pomalu vycházet, zvláště v teplejším počasí. Děkuji Vám za vzpomínku a přeji toho zdraví a veselé svátky. Pí. Peprníková, Vaše městečko jest mně neznámé, jen v Uh. Hradišti jsem byla několikrát, když jsme šli na Velehrad na pout'. Ale to nevádí, jestli jsme blízko anebo vzdálené krajanky, v Č. Ž. jsme všechny jak jedna rodina. Z těch vzpomínek až později něco napíši, nyní se času nedostává. Pí. Hurbánkové i pí. Svinkové sděluji, že již na ten dopis dělám plány, tedy jenom strpení. Paní Kuhnová, ten muškát, co byste si přála, nemám, jen fuksii; jestli byste ji chtěla, ráda posloužím. Do Kanady paní Mikulicové děkuji také za pozdrav, jenom častěji dopisujte a vynahradte dřívější dopisovatele; jaksí už dlouho mají stávkou.

Naposled zdravím ct. redakci i všechno čtenářstvo zde i za mořem a veselé Velikonoce všem přeje,
Anna Pírová.

Srdečné blahopřání důst. p. J. Benediktu Dobrančinovi O.S.B.

Přiblížil se slavný den,
když u cíle krásný sen,
od Boha Jste zvolený,
na kněze pomazaný.

Blíží se též hodina,
první Obět' sloužena;
tíše ztichly varhany,
"Ave" chorál zapějí.

Na oltáři svíce zář,
k Oběti se skloní tvář;
kde kněz slova vysloví,
chléb a víno promění.

"Agnus Dei" zaznívá,
z rukou Pána přijímá;
spěchá k matce milý syn,
syť Tělem Kristovým.

"Pater noster" žehná všech,
neb již sluhou Božím jest,
na vinici Pánově
pásti stádo svěšené.

V upomínku ku dni 3. dubna
1938 věnuje
A. Pírová.

POJĎ, KŘESTANE, PŘÍSTUP BLÍŽ!

Pojď, křest'ane, přístup blíží!
Pohlédni na dřeva kříž,
kde Kristus Pán krvácí
pro každou hříšnou duši.

Vypil kalich hořkosti,
utrpení, bolesti,
a ty, drahá duše má,
jsili Jemu podobná?

Celé tělo hrozných ran,
urážek a spustlých han,
a nejtíšší Beránek
buduje duším Stánek.

Hlava s kříže skloněná,
sladká slova plynula:
Hle, Matičko, milý Syn,
Janu Tebe poroučím.

Bok ten svatý otevřen,
přesvatá krev proudí z něj,
by vinu všech obmyla
a hříšný svět spasila.

Slunečko již cloní zář,
strachem bledne židům tvář;
blesky hrůzu zvyšují,
mrtví z hrobu vstávají.

Vykoupení velký děj!
Pod kříž Kristův každý spěj,
ku Golgotě duše má —
tam ta láska vyvěrá.

HOPEWELL, VA.

Ctená redakcija Českej Ženy!

Vidím, že už dochodí predplatné, tak posílám, aby nám i na dalej chodila ta nám tak oblíbená Česká Žena.

Vidím toľko básní, a my už toľko rokov odbieráme Českou Ženu, ale som ešte žiadnú báseň nedala. Tak teraz posielam jednu čo som sa ešte jako školačka naučila v našej Oravskej škole v Zubrohlave, a ešte som ju nezabudla. Písala by moja synova žena, ktorá ju predpláca, ale ja bývam s ňou a ju čítam. Ona nemá času písať, lebo majú garáž aj familiju. tak ja za ňu píšem a prosím, len na tu adresu posílať jako teraz. Tak pozdravujem všetkých ctených čitateľov, aj ctenú redakciju a znameňám sa s úctou

Angelina Heretick.

Ten turecký mitník
sedí vo väzení;
za ruky a za nohy
tuho prikovaný.

"Mitníku, mitníku,
máš ty doma dceru,
krásnou Katarinu.
Jak nám ju ty sl'úbíš,
sám sa vyslobodíš."
"Veru vám ju sl'úbím,
jak sa vyslobodím."

Keď on prišiel domov,
sádnul si za stolík;
hlavu si podoprel.
"Tatík moj premilý,
čože vás tak bolí?
Či hlava či ruky,
či život celý?"

"Hlava ma nebolí
ani život celý;
ale som t'a sl'úbil
Turkom do väzení."

"Tatík moj premilý,
nič sa nestarajte!
Máme služebkyňu
ménom Katarinu.
Pekne pripravíme,
tam ju vypravíme."

"Kathuško, dcero má,
tam by ju poznali,
mňa by zväzat dali."

Krásna Katarina
v okénečku stála,
svoje krásné vlasy
hrebeňom česala.

"Katuško, dcero má,
vyndi na pavlačku
a pozéraj otiaľ
hore na Sabatku,
či sú to mrákavy,
či sú to čiernavy,
a či sa už hrnú
tu Turci pohani."

"Nejsú to mrákavy,
nejsú to čiernavy,
ale sa už hrnú
ti Turci pohani.
Tatík moj premilý,
dobré sa tu majte
a za malý krátky čas
chýry počuvajte."

"Turecký vozaru,
počkaj že len chvíľu;

pila by som vodu
z toho Dunaju."
Jednou rukou pila,
druhou sa topila.
Tak veľikú haňbu
Turkom urobila.

"Rybári, rybári,
zastavujte sieť!
Moja mladá pani
dolu vodom t'ení."
Prvý ráz zatiahli,
rybečku vytiahli.
Oj, nie je to ryba —
mojmu srdcu ľubá.

Druhý ráz zatiahli,
Katušku vytiahli.
Veru, to ta ryba
mojmu srdcu ľubá.
Ta stará Turkyňa
do dverí si stala,
syna a nevestu
s radosťou čakala.

"Synu moj premilý,
kde je mladá pani?
Či ti ju nedali,
či t'a len oklamali?"
'Dali, nezklamali
ti preklatí Slávy.
Bodaj si ju bolí
račej tam nechali!"

"Dcero moja drahá,
čeho si sa bála?
Či sedem kašceloch,
či devat' majeroch?
Tu by si nemala
dach šindlom obitý,
ale dijamantom
a perlami krytý.

"Ved' by si tu bola
t'ažko nerobila,
v komnatě seděla,
zlatom, striebrom šila.
Ved' by si tu bola
hladu netrpela,
z šálek krišť'lových
kávu popíjala."

Keď to hovorila
ta stará Turkyňa,
Katarina mrtvou
hlavičku pozdvihla
a temnými slovy
takto premluvila:
"Lepší je ten Dunaj,
než harem turecký;

lepší smrt' krest'anská
jak život pohanský."

To píše stará babička 80ročná.

A. Pírová:

VSTALIT' JEST Z HROBU, ALLELUJA!

Velikonoční slavný den,
Pán Ježíš jde z hrobu ven;
těžký kámen hrobový
anděl lehce odvalil.

Teplý vánek zvlínil vlas.
Vstalt' jest, jak byl pravil zas.
Ptáčkové Mu v koruni
Resurrexit zpívají.

Konvalinky, sněženky,
sklání bílé hlavinky
při chodníčku, kde jde Pán
vůni květy zasypán.

V ranním šeru slunce zář,
leskem skví se Boží Tvář
a potůček vlnkám svým
šeptá velké tajemství.

Že Kristus Pán slavně vstal,
spásu nese duším ráj.
kdo kříž Kristův podpírá,
brána se mu otvírá.

Alleluja světem zní,
Kristus naše spasení,
Alleluja z Mrtvých Vstal,
Svou moc světu ukázal.

Aj my za Ním půjdeme,
z hrobu slavně vstaneme;
při posledním vzkříšení
vstaňte! — Pán nás probudí.

ST. PAUL, MINN.

Ctěná redakce!

Obdržela jsem před týdnem zprávu o úmrtí naší drahé mamičky Cecilie Doležalové v Dol. Bojanovicích, a protože ona byla dlouholetou čtenářkou (16 roků) České Ženy a mnoho čtenářek krajanek ji znalo, prosím čtenářky o Otčenáš za její duši. Zesnulá byla přes dvacet let členkou III. řádu sv. Františka. Poslední tři leta byla nemocí upoutána na lůžko, byla trpělivá, jen ji trá pilo, že nemohla do kostela a častěji k sv. přijímání. Po celý čas její nemoci každý měsíc ji sv. přijímání přinášel dp. Jaro-

mír Pořízek, za což mu vzdávám vroucí díky.

S krajanským pozdravem jsem v úctě Vaše čtenářka.

MOJÍ DRAHÉ MAMIČOE.

(Můj sen na svátek Všech Svatých.)

Mamičko moje drahá,
vzpomínám na svůj sen
o posledním svátku Všech sva-
tých,

kdy naposledy jsem patřila do
vaší tváře.

Na vás jsem s pláčem volala,
vy hleděla jste vzhůru na mne,
však odpověď jste mi nedala.

Přišla jsem tehdy ve snu
po dlouhých letech k vám,
však přes všecko hledání mé
domek váš nenalézám.

Ptám já se kolemjdoucích
o radu s úzkostí,
i přivedl mne muž jeden
k prohlubni s radostí.

Tam dolů ukazoval,
tam že je domek váš,
vy jistě že jste doma,
stačí jen volat vás.

Já volala jsem dolů,
a na volání moje
vyšla jste v rouchu bílém
a nahoru jste pohlédla.

Já volala jsem s pláčem:
"Kudy jde cesta k vám,
mamičko moje drahá?
Již dlouho hledám vás."

Vtom s pláčem probudila jsem se
čtvrt do šesti — do kostela jsem
se strojila.

S obavou psala jsem domů,
však odpověď mne upokojila.

A o čtvrt roku pozděj
jsem zase v týdnu jediném
dvakrát byla na hřbitově
v dědině rodné.

Při pohřbu do hrobu jsem
se dolů dívala,
však pro koho byl vykopán
jsem nevěděla.

když příští neděli jsem
za vás se modlíla,
myšlenka kmitla mi hlavou:
modlíš se za mrtvou!

Odpověděla jsem Vás Bohu,
však nevěřila jsem tomu,
a ani jsem na to myslit nechtěla.
Však za dva týdny pozděj dopis

jsem dostala
a v něm — obrázek dřímající
mamičky.

Obrázek držím, na sen svůj
vzpomínám;

mamičko moje drahá, kudy jde
cesta k vám?

Vy neodpovíte, však křížek z ruk
vašich

tichounce odpovídá:

"Dítě mé, cestou křížovou

šel On i Matka Jeho

i všichni svatí a světice;

tou půjdeš-li trpělivě,
shledáme se jistě tam, kde lou-
čení žádné

u Něho ve vlasti nebeské."

ALTADENA, CAL.

Pochválen buď Pán Ježíš Kri-
stus a Panna Maria!

Vážená redakce a ctěné čte-
nářstvo!

Lež má krátké nohy, a v pří-
tomné době je ten svět tak malý,
že hned se vše dovíme. A nejen
to, ale i píšeme-li něco do novin,
najde se někdo, kdo buď ve
vzdálenosti od nás, nás zná, neb
místa či osoby, o nichž se v do-
pise zmiňujeme. Podobně se i
mně již několikrát stalo, že na-
psala-li jsem dopis, přihlásili se
čtenáři, že ta místa znají.

Na poslední můj dopis v "Č.
Ženě" přihlásila se pí. Schoen-

PŘI KTERÝCH CHOROBÁCH OSVĚDČIL KLÁŠTERNÍ ČAJ SVŮJ LÉCIVÝ ÚČINEK?

Při nemocích žaludku, při chorobách žlučo-
vých, střevních, při zácpě, hemoroidách (zlaté
žíly) při nemocích ledvinových, revmatismu, dně,
ischais, bolení hlavy, migréně, při nemocích
ženských, obtížích menstruačních, jakož i v do-
bě přechodu, kornatění cév a při nemocích kož-
ních. Máme mnoho děkovačských dopisů z různých
států Amerických, od těch, kteří "Klášterní
Čaj" vyzkoušeli.

Gena 1 krabička \$1.00; 6 krabiček za \$5.00
poštou vyplaceno. Na C. O. D. o 15 centů více.
Zasílá:

PATRIA TRADING CO.,
5132 Broadway Cleveland, Ohio.

ŽENY! Při zastavení, nepravidel-
nosti a bolestivosti měsíční
periody objednejte si ihned můj osvěd-
čený, starokrajský prostředek. Cena \$3.00
Píšte s důvěrou!

MRS. M. LESKOVAR,
507 E. 73rd St. New York, N. Y.

felderová z Chicaga, že vše, co jsem napsala, je pravda, že ona osobně znala Sidonu, jejího strýčka a tetičku Mizerů. Ona je znala jistě lépe, nežli já, neboť je rozená ve Vídni a rodiče její bydleli na téže ulici, co Mizerů měli hostinec a její otec tam chodíval a též tam kupovali pivo. V dopise se dále zmiňuje, jak se jí v Americe po Vídni stýskalo a že ten můj dopis četla několikrát a tak jí připadalo, jakoby teprve do Ameriky přijela, tak to na ni účinkovalo, ač je již v Americe 45 roků.

Ano, na Vídeň ani já nikdy nezapomenu. Nebyla jsem tam ovšem tuze dlouho, pouze 3 roky, ale ten čas stačil na tolik, abych poznala, jak Vídeňáci dovedli býti veselí. "Matrikoví" katolíci, kteří dovedli vesele žít a nám Čechům se posmívat.

Jak jsem v posledním dopise psala, sloužila jsem u Evazínů a na téže chodbě bydlela vdova, jež měla šletou holčičku. Paní Klatovská, když věděla, že sl. pojede na Moravu, zamluvila si mě, abych šla k ní a že mohu dovolit slečna jí posluhovat, nežli se postěhuje. Měla jsem tedy jeden měsíc služby dvě. Že ale sl. nemohla tak brzy jeti, tedy paní K. vzala jiné děvče, německé. Měla jsem tu holku ráda, byla taková příčinlivá. Ráno, když já vstávala, ona již seděla na chodbě s háčkováním, čekajíc až paní vstane. Jak ale prala, toho si nemohu nikdy představit. Z kuchyně přes chodbu se musela voda nosit, vyliávat do záchodu. A to z kuchyně přes chodbu byl učiněný rybník! Když pak za 3 měsíce slečna odjela, pí. K. tu holku pustila a vzala mě. Vždy se divila, že pro prádlo nemusím podlahu umývat neboť jsem ji neznečistila. Pí. K. byla vdova po císařském zahradníku. Dostávala pensí a též nějaký příplatek na Helenku. Nebyla bohatá, za to ale rozumná a rozšafná. Řekla mi: "Marie, já chci, bys Helenka mluvila česky, když její rodiče byli rození Moravané. Její muž byl rozen na

Moravě, ona ve Vídni, ale také z moravských rodičů. Její otec byl komorníkem u princezny, dcery arcivévody Albrechta, jež uhořela, a on při jejím pohřbu nesl zlomencu svíci na polštáři. Byla to příbuzná rakouského císaře.

Pí. Klatovské matka, pí. Reinertová, byla též vdovou, která kromě pense měla též byt v domě, který byl pro služebnictvo arcivévodovo. Druhá její dcera tam s ní bydlela; ta byla zaměstnána ve skladišti prádla. Musela se o všechno prádlo starat, vydávat ho čisté, přijímat špinavé a dávat je práť. Měla s tím hodně práce, počítání, zapisování, ukládání a vydávání, aby se nic neztratilo. Muž její byl Němec protestant.

Povídala mi paní K., že když některý pán chtěl s ní chodit, tak první otázka byla: Zdali je katolík? Když se divil, proč to chce vědět, řekla: "Protože moje sestra má protestanta, tak vím, jak to v takové rodině chodí; proto s nikým nezačnu chodit, kdo není katolík." Její sestra měla dva hochy a dvě dcerky. Když bylo děvčeti asi 12 roků, byli u naší paní na večeri, a pí. K., když on byl v dobrém rozmaru, se ho optala, dovolí-li Berěť k prvnímu sv. přijímání? On se tak rozložil a křičel, že dokud bude živ to nedovolí, že Berta musí počkat, až buď on zemře, nebo bude plnoletá, to jest 24 roků. Její babička i maminka často chodily na pobožnosti, a tak jistě vyprosily na přimluvu P. Marie, aby Berta asi za 2 neb 3 roky mohla vykonat první sv. přijímání v císařské kapli, která byla v císařském hradě. Napsala mi to do Ameriky Hana, co u nich sloužila. Hochy ale on dal vychovat v protestantské víře. Ti již tenkrát byli zpupní Němci a když Helenka k nim přišla na návštěvu, tak se jí smáli, jaké má šaty a že je bömische tralala. Ona doma plakala, že ty šaty nosit nebude. Její maminka jí ale řekla: "Až se ti budou posmívat

s bömische tralala, ty jim řekni: Deutsche hopasa." A pak měla pokoj. Babička, rozená Moravanka, říkala: "Ale Karolin, proč to dítě s češtinou trápiš?" Paní K. matce odvětila: "Vidějí, maminko, kdyby to bylo francouzsky a platila bych za to, bylo by to správně; že je to česky a nic

Cenný dárek čtenářkám České Ženy

S každou objednávkou na M. V. Apona Thé za \$1.00 — obdržíte úplně zdarma, jednu padesáticentovou krabici kráslivého, Apona nového prášku na obličej. — Budete mile překvapeny tímto první třídy kosmetickým přípravkem. Prášek je neškodný, jemný, dobře přiléhající a na pleti neviditelný. Dá hned po použití svěží, krásný, příjemný, libezný vzhled. Má delikátní nežnou vůni, hodí se na každou pleť a dán je do ozdobné krabice.

Marie Votýpkové Apona Thé je v tisící rodinách vážených a pokročilých krajanů, oblíbeným lékem. Mírně, působivě účinkuje, přináší veselou náladu, svěží krev, volnou stolic, sílu a zdraví, všem kteří udržují si s ním játra, ledviny, žaludek, žluč a moč i zaživací a odváděcí ústroje — pročistěné od všech nezdružných, jedovatých látek. Příjemné k užívání. Je spolehlivý lék pro těžko pracující otce, osvěžovatel drahé matičky, výborný pro stařečky a nejlepším přírodním lékem pro Vaše milované děti. Cena velké rodinné krabice na dlouho stačí — \$1.00, vyplaceně. S každou objednávkou Vaší jednoho M. V. Apona Thé za \$1.00 — zašlu úplně zdarma jeden prášek na obličej za 50 centů. Máte obojí v ceně \$1.50 za \$1.00 vyplaceně. Tyto neobyčejné výhody jsou jen u mě k dostání, do 31. prosince 1938. Oba tyto přípravky učiní i hezký, milý dárek přátelům a známým od Vás. Marie Votýpka, 120 E. Wayne St., So. Bend, Ind.

Pro Katolické Spolky

Zhotovujeme prapory, korouhve, odznaky, kovové pečete a máme na skladě všecky jiné spolkové potřeby. Držíme zlaté křížky a knoflíky všech katolických Jednot.

Kulaté šroub. zl. knoflíky K.D. po 65c

Jeden zlatý křížek neb knoflík.....95c

Jeden tucet, po.....85c

Dva tucty, po.....80c

MARIE VESELY,

2418 So. Central Park Ave.

Hawthorne Sta.

Chicago, Ill.

mě to nestojí, tak to není nobl. Já však chci, aby moje dítě mluvilo řečí, jakou mluvili její rodiče."

Paní Helenku nebila ani se s ní nevadila k vůli řeči. Jestli ale děvče něco chtělo a žádalo a to německy, matka byla hluchá. Tak když Helenka nemohla od matky žádanou věc dostat, požádala o to, a jaký podiv! Mamin-ka hned slyšela. Tak se naučila s matkou vždy jen česky mluvit. Na léto jely na Moravu, a tehdy řekla pí. Reinerová dceři: "Karolinko, jak to bylo dobře, že jsi Helenku naučila moravsky a ona se mohla s dětmi domluvit! Jak by jí bývalo smutno, kdyby dětem nerozuměla a děti ji." Do-
stalo se pí. Karolíně uznání.

Na to si přecasto vzpomenu, když čtu v novinách, že si rodiče stěžují, že děti česky mluvit nechtějí. Asi to neznají, jak to pí. K. uměla dělat. Nebyla moc stará, pouze 28 let, když jí zemřel muž a ona do rána sešedivěla! Také byla ke mně velmi hodná. Ctila jsem ji, jakoby byla mojí maminkou. Aby jí Pán Bůh na věčnosti odměnil, co dobrého mně a mému zemřelému tatínkovi prokázala. — Musím nechat Vidné, o které nyní tolik v novinách čteme, aby zůstalo kousek místa pro Kalifornii. Nežli ale o tom začnu, musím něco v mém posledním dopise opravit a sice: neter Uršulinka a synovec Benediktin nejsou po zemřelé sestře, ale po zesnulém bratrovi Josefu Mastném. Po zemřelé sestře Ungerové jsou ten františkán v Californii a seminarista v Kanadě. Asi sazeči vypadlo několik slov v mém dopise.

Jistě jste četli o té záplavě, která postihla Kalifornii. Však to bylo Boží dopuštění. Když jsme ve středu jeli do kostela, ulice byly plné vody a na chodníku jsme šli zrovna vodou. Pro to špatné počasí nemohli lidé ani večer do kostela a tak v neděli po 8:30 mši sv. velebný pán dával popelec těm, kteří nemohli ve středu ho dostat. Jsou zde

starší pamětníci, ale něco takového nikdo zde neprožil. Někdy tu a tam zemětřesení, které nadešlo škody, aneb strhaná hráz záplavu, kde několik lidí i o život přišlo, ale tak veliké rozlohy, jako byla záplava tato, není pamětníka. O život přišlo, jak noviny oznámily, 400 lidí a od 150 do 250 je nezvěstných. Škody na 80 milionů dolarů. V našem blízkém okolí to nebylo tak zlé. Ale o něco východněji to měli dost zlé. Neter mě vzala se tam podívat. Z jednoho průjezdu vyváželi na nákladním automobilu na ulici písek a kamení. Lidé ti měli ve stavení bahna přes dvě stopy. Jelikož jejich obydlí jest postaveno průčelím na konci ulice, po které se hnal příval s hor. Na ulici té je jedna strana domů postavená pod úrovní ulice; tam na té straně byly trávníky, květiny, což všechno zaneseno pískem a kamením. Jak jsme viděly, jedni lidé mají dům v zadu přes nádvoří garage na 2 automobily. Z nádvoří byla dle známek učiněná řeka, jak to bylo hluboko prorvané; po chodníku ku garáži ani památky, vše vyrvané, a jelikož ta garáž přední stranou je proti proudu, jenž se s hor hnal, byla zanesena 5 stop vysoko pískem a kamením. Asfalt z cest vyrván; bylo to všechno hrozné pro lidi, kudy se příval hnal. Od středy do neděle jsme nedostali poštu. Vlaky nemohly jet dále, ježto mosty byly strhávány. Až když opravil cestu, aby se mohlo k vlaku jeti, tak v busech přivezli lidi a na nákladních automobilech poštovní zásilky, nevím určitě, ale asi v sobotu v noci. K vlakům nemohly letět s aeroplány, ale těmi rozváželi lidem živobytí. V pátek 4ho letěly 3 aeroplány naplněné samým

chlebem, aby lidé netrpěli hlad. My také z toho něco dostali. Máme totiž stavení s rovnou střechou a ta se promočila a teklo nám dovnitř. Povídala jsem mému muži: "No, to budou o nás v novinách psát, až ten strop spadne a zabije nás, že v té suché Californii tolik přšelo, až rozmočený strop nás zabil! Než Pánu Bohu díky, nebylo to tak zlé; jen máme nové ornamenty na stropech, které budou něco stát. Někdy přemýšlím, jak je to s námi lidmi divné, aspoň co mě se týče. Já jsem jindy ty rovné střechy nemohla ani vidět. A když jsme si dali postavit toto stavení, tak jsme si dali

Puchýř na patě.

Jeden čas se mi udělal puchýř na patě od nového střevíce—znáte tu palčivost. Lékařská rada je—nepropichovat—je to nebezpečné. Dala jsem na puchýř náplast z Nonat. Puchýř byl druhý den stejný. Vzala jsem jehlu bez sterilizování ni puchýř propíchla. Přiložila novou náplast, obula a noha nic nebolela. Za 4 dni náplast sejmula a po puchýři nebyla památka. Za nějaký den se znovu kůže od-foukla, ale to již byl nová kůžička pod ní. Tak lacině bez bolesti Nonat léčí. Je ještě v dobré paměti, že syn presidenta Coolidge od puchýře dostal otravu krve a stálo ho to život.

Na všelijaké, at' suché nebo otevřené bolesti se Nonat osvědčila, která bez operace vytáhne dřevěné i ocelové trsky i střely, v těle uvázané; ale musí to být

Cena NONAT je 50c a \$1.00, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka neb jednatele, ale nic jiného neberte, raději píše na naši adresu:

Marie Leiblinger & Co., Altadena, Calif.

V Chicagu u p. NANAK, 1724 W. 18 Pl. V Cleveland, O. u pí. F. Krobůšek, 12718 Holborn Ave.

Přejete-li si více vědět o Nonat, pošlete nám lístek s vaším jménem a adresou.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Misii. Jednou pro vždy příspěvek 25 centů (nikdy není třeba obnovovat.)
Také zemřelí mohou být zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 West Pine Blvd. St. Louis, Mo.

rovnou střechu, která mě bude mrzet, co živa budu.

Již 24 roky oznamuji Nonat v "Č. ženě". Všem čtoucím, kteří Nonat ve svých domácnostech užívají, vřele děkuji. Ty, kteří ještě o léčivosti "Nonat" nejsou přesvědčeni, uctivě žádám, by ji zkusili na jakoukoliv bolest' otevřenou neb suchou, též i na bolest' drůbeže a domácích zvířat. Právě nám napsala nevěsta, že mají asi 6 roků ochočenou veverku a ta si zlámala nožičku, kterou Nonat vyléčili. — Já jsem psovi vyléčila ošklivou ránu, kterou měl na hlavě, jak ho jiný pes pokousal. Rána se mu podbírala a byl tak nemocný, že se nemohl na nohy postavit, když jsem ho u neterě uviděla. Nonat mu to vše vyhojila. Co v oznámkách sděluji, vše je pravda. Do laskavé přízně se všem čtoucím s pozdravem odporoučím

Marie Leiblingerová.

Dárcům na sirotčinec ve Vodňanech v Čechách.

Právě jsem dostal dopis z Vodňan stran našeho daru pro tamní sirotčinec.

Sl. Louženská, jednatelka toho ústavu, mi píše:

"Byla jsem velmi mile překvapena. Měla jsem ohromnou radost a naše ctih. Sestry ještě větší!

Bůh Vám všem odměň! Sirotci v klášteře našem se modlí za své dobrodince a ctih. Sestry rovněž.

Letos na jaře se dají do stavby — musí stavět, ježto stará budova hrozí sesutím a je tudíž velká odpovědnost na nich, aby se něco zlého nestalo.

Ctih. Sestry se však bojí stavět, budova dvoupatrová bude stát na 600,000 čs. korun a to se bude stavět na dluh celé!!! Nemají peněz, proto se stavby bojí, ale já je těším, jak stavěl Don Bosco. Posílám do světa prosebné zprávy a klepám na lidská srdce. Bůh je otvírá! Buď Jemu díky vše!

Prosím, tlumočte všem dár-

cům upřímně: Pán Bůh zaplat'! Budeme Vám vděční, pamatujice na Vás denně ve svých modlitbách—a prosím, byste i nadále na nás pamatovali!

Vodňany se teď hodně zvelebují jak na poli kulturním, zvláště pak náboženském a jinak.

Včera jsme měli po celý den cvičení poplachová C.P.O. (Civilní protiletectká ochrana) s dětmi ve škole i civilní obyvatelstvo až do 11 hodin v noci. Bůh milý ví, co nás čeká! Však jsme stále v rukou Božích . . ."

Milí přátelé!

Toto jest živý pomník lásky k Bohu, neboť ta srdéčka dětská uchráněná zkázy a utrpení, modlící se za své dobrodince, jsou nejlepší památkou, jakou můžete po sobě zanechat mimo přímé podpory chrámu Páně a vlastní modlitby.

Mimo pomníky ke cti a slávě Boží, mimo pomoc chrámu Páně, jest pomoc takovým ústavům, jež mohou i ke cti vynikajících lidí dostati jich jméno, nejlepším dobrým činem: "Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších bratrů mých, Mně jste učinili" a sirotci

Gladiolus Rainbow Mixture

A collection of fine named
Varieties of the large
Flowering Types
IN A COMPLETE
COLOR RANGE.

Strictly Large Bulbs.

100 Bulbs—\$2.50

50 Bulbs—\$1.50

Postpaid to you.

Rev. W. A. Dostal
Fort Atkinson, Iowa.

Upozornění důst. p. farářům

NOVĚNA KU CTI BLAHOŠLAVENÉ PANNY MARIE
USTAVIČNĚ POMOCI.

Uhledné modlitební knížky k této pobožnosti v české řeči
jsou k dostání u:

vdp. Dra. Ed. Chapurana,

1430 SOUTH 14th STREET

OMAHA, NEBRASKA

jsou skutečně mezi lidem nejmenší, potřební . . .

Kdo by laskavě chtěl něčím přispěti na tento účel, pošlete prosím co nejdříve svoji pomoc. Dosud jsem poslal (s příspěvkem laskavostí paní Hodoušové sebraným) obnos \$49.00 (1,348 korun) čs.) a na ruce mám \$5.

Všem dobrodincům tohoto účelu, jakož i chrámu Páně v LOMICI, přeji štěstí a veselí Velikonoce a hojné Boží požehnání. Bůh Vám všem odplatí, jak zde na zemi hojným požehnáním, tak i na věčnosti.

Rev. V. F. Mikolášek,
Lankin, N. D.

Po ukončení sbírky podám všechny dárky v novinách, jako to dělám a budu dělati i s dárky na náš milý kostelíček v Lomici, na toho chudáčka žebráčka!

Děti mluví co dělají; staří, co udělali; blázni, co by dělali, a moudří, co se dělali má.

Podivný testament. Jistý boháč z Bordeaux zanechal svojí chotí trapný testament. Než bude dědit, musí si chodit pro měsíční peníz k notáři, ale peníze jí smějí býti vyplaceny teprve tehdy, když vyslechne gramofonovou desku, na níž byl nachytán proslov jejího zesnulého chotě. První tři desky byly něžné, na další už mrtvý činil paní předhůzky, a to byla teprve 6. deska. Co prý bude asi na dalších, když je jich 18!

Budeme chodit po skle. Ještě nedávno považovali jsme sklo za materiál hodně křehký, s nímž nutno pečlivě zacházeti. Sklářský průmysl nás však přesvědčuje, že sklo, je-li vhodně volena jeho jakost, může býti používáno i k výrobě věcí, které se až dosud vyráběly jen z pevných materiálů. V poslední době zkouší český sklářský průmysl vyrábět ze skla podlahy a celá schodiště.

Potíž byla zde ve zhotovení takového materiálu, který musí býti dostatečně drsný, aby se zabránilo smeknutí a hromadění prachu. Zkoušky pokročily již tak daleko, že vyráběné podlahové desky ze skla mají již všechny žádané vlastnosti a kromě toho dají se velmi lehce čistiti. Jsou téměř nezničitelné, neboť jsou odolné vůči lomu a kyselinám. Této novinky bude v blízké době již použito v několika průmyslových a soukromých novostavbách.

Vysoký Tlak Krve

ALLIMIN, výtažek česneku a petržele v tabletkové formě, užíván pravidelně dle návodu, snižuje tlak krve, uleví bolavé hlavě a závrati ve většině případů. Dr. Frederic Damrau, vynikající New Yorkský lékař, oznamuje takovou úlevu ve 22 ze 28 případů. ALLIMIN tabletky jsou na prodej v dobrých lékárnách všude, ve dvojnásobné velikosti—50c a \$1.00. Když kupujete, žádejte pouze pravý ALLIMIN. ZDARMA vzorek a cenná knížka na požádání. — Pište na: VAN PATTEN CO., 54 W. Illinois St., Chicago.

CHECK THESE IMPORTANT FEATURES

ONLY THE KATOLICKY DELNIK GIVES YOU ALL OF THEM.

1. The Katolický Dělník is a Czech Catholic people's institution . . . begun to serve the needs of the immigrants settled in this country, to be a help to them in distress; to guide them in their religion, to protect them . . . and has satisfactorily served these needs for almost half a century.

2. Death claims are paid on the dot. Note the acknowledgements the Katolický Dělník receives from the beneficiaries, expressing thanks for promptness and highly recommending the Katolický Dělník to the Catholic people.

3. 170 Branches give members extra relief help and other charities in sickness and death. These Branches are the lives of local parishes and its members support churches, schools and various activities. For their members they provide year-round entertainment for the whole family in the form of picnics, dances, parties, shows and other social affairs.

4. The Katolický Dělník, a foremost and leading magazine of its kind furnishes its fraternal news, Branch doings, Junior department for the youngsters each month as a part of the Katolický Dělník membership.

5. Four plans of modern insurance—Ordinary - 20 Pay Life - 20 Year Endowment and Paid up at 60, gives everyone an opportunity to select the plan they prefer. Three plans for Juvenile insurance—Ordinary Life with a contribution of 25 cents each month with insurance upward to \$500 and at the attainment of age 16 with a dividend of 5 cents for every month of membership is given at the time of transfer to adult class. Also have 20 Pay Life with insurance up to \$1000, and 20 Year Endowment with insurance up to \$1000. The Katolický Dělník gives the best protection for the WHOLE FAMILY, which you could not obtain anywhere else at any price.

If not a member, apply to organizer or local branch, or write:
KATOLICKY DELNIK :: NEW PRAGUE, MINN.

Zvláštní "seznamovací" nabídka pro milovnice a milovníky květin.

48 jedlých a dvouletých sazenic vytrvalých květin, 13 krásných a nejoblíbenějších druhů za **POUHÝ \$1.10** poštou vyplaceně. —

Úplné uspokojení zaručeno

Sweet William (Hvozdíky)

WREXHAM a Gold Medal OSTROŽKY (Delphinium), nádherné druhy obrovských květů různého zbarvení.

ČÍNSKÉ OSTROŽKY (Chinese Delph.) bílé a modře kvetoucí květiny které kvetou od jara až do tuhých mrazů.

HVOZDÍKY (Sweet William), krásná květina mnoha barev.

ZVONKY (Canterbury Bells), nádherné zvoncovité květy různého zbarvení.

SLZÍČKY (Garden Pinks), velmi vonné, karafiát, podobné květiny mnoha barev.

MÁKY (Oriental Poppy), velmi oblíbená květina obrovských květů.

KOPRETINY (Daisies), krásné bílé a různobarevné kopretiny.

MACOŠKY (Pansy), MEČÍKY (Gladiolus), LEN ZAHRADNÍ (Linum), KRÁ-

SNOOČKA (Coreopsis), a jiné druhy.

Zvonky (Canterbury Bell)

PREMIE! PREMIE!!!

Objednáte-li dříve než naše zásoba bude vyčerpána, přidáme k této neobyčejné nabídce

ÚPLNĚ ZDARMA:

1 REGAL LILY (dvouletá hlíza), jedna z nejkrásnějších a nejoblíbenější lilií bílé barvy.

1 NOVI BELGI VYTRVALÉ ASTRY, nový druh aster s nachově zbarvenými květy.

Tato nádherná skupina květin, za kterou musili byste zaplatiti od \$3.00 od \$3.50 všude jinde, bude VÁM zaslána v nejlepší čas k sazení za **POUHÝ \$1.10 POŠTOU VYPLACENĚ, USPOKOJENÍ ZARUČENO. OBJEDNEJTE DNES DOKUD ZÁSoba STAČÍ.**

DO KANADY jest velmi obtížno zasílat sazenice, proto je tam nezasíláme. Na požádání zašleme semena.

Vaše objednávky adresujte:

"Česká Žena"

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

Získáte-li nám novou odběratelku, zašleme Vám tyto sazenice zdarma

Na koncertě. "To se pozná ihned opravdový umělec. Ten zpívá ze srdce." — Druhý pán: "Jenomže, bohužel, musí ten jeho zpěv prodělat cestu hrdlem."

Není nad úsporu. Ptali se automobilisty, jestli už vyzkoušel

nový filtr, který snižuje spotřebu benzínu na polovinu. "Vyzkoušel," povídá. "A výkon byl takový, jak výrobci tvrdí. Ušetřil jsem 50 procent benzínu. Koupil jsem také nový karburátor, který snižuje spotřebu ben-

zinu o 30 procent, jinou značku směsi, která znamená 20procentní úsporu, a speciální svíčky, jež ušetří dalších 10 procent. Nato jsem si s vozem vyjel a měl jsem obavu, jestli mi po pěti milích benzinová nádrž nepřeteče!"